

Mediální vzdělávání v knihovnách 2022

Nástrahy na informační dálnici

Josef Džubák
www.hoax.cz

Nástrahy na internetu

- **HOAX**
- **PHISHING**
- **SCAM**
- **MALWARE**
- **a mnoho dalších...**

HOAX - co to je? [:houx:]

Robert Nares (1753-1829)

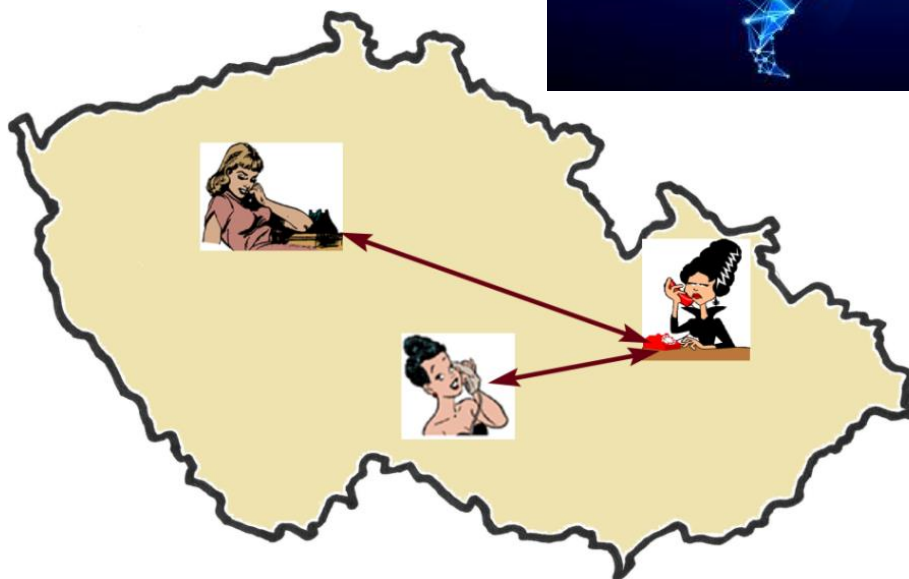
Slovo HOAX vzniklo na konci 18. století
zkrácením slova hocus = klamat / podvádět

H O A X [:houx:]

- **Novinářská kachna**
- **Mystifikace**
- **Podvod**
- **Fáma**
- **Žert**

Přenos informací se zrychluje

Nástrahy na informační dálnici

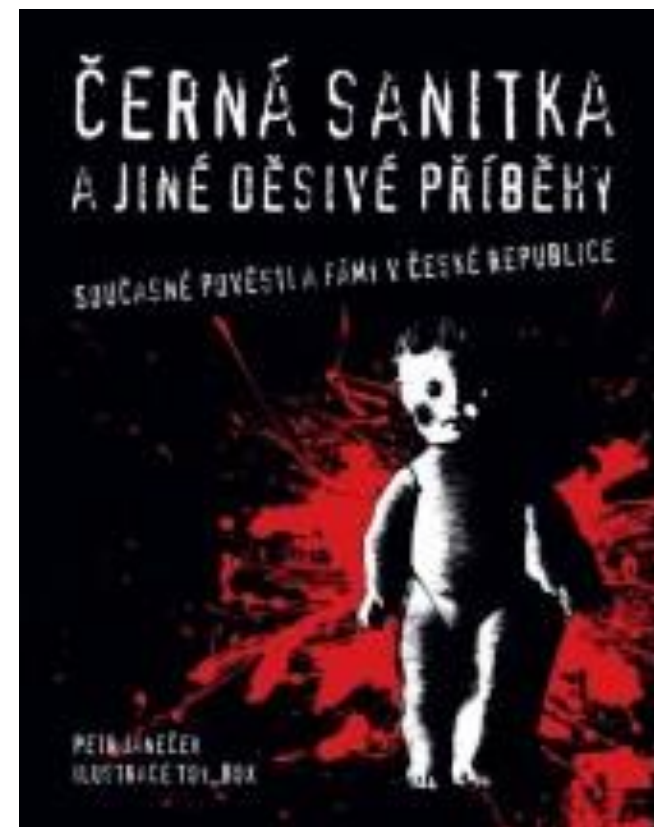
HOAX a doba před internetem

Po městě jezdí Černá sanitka a unáší lidi, aby jim sebrali orgány a prodali je na západ.

Darebáci dávají na plovárně žiletky do tobogánu a kdo se sklouzne, ten se šíleně pořeže.

Historky o Pérákovi, za 2. světové války škodil Němcům.

Tajemný stopař, různé varianty.

„Zažila to kolegyně kamarádky mojí tetičky.“

HO@X.CZ JE TU OD ROKU
2000

RYCHLÉ VYHLEDÁVÁNÍ

Sem zadej hledanou frázi.

AKTUALITY

DATABÁZE

CO JE TO HOAX

ČÍM HOAX ŠKODÍ

NETIKETA

INTERNETOVÉ PODVODY

NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY

DISKUSE K TÉMATU

FÓRUM

ZAJÍMAVÉ ODKAZY

NAPSALI O NÁS

FOTOGALERIE

KONTAKT

MAPA PORTÁLU

HOAX

PHISHING

LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

HOAX

Jedním z velmi častých nešvarů, který se na Internetu vyskytuje, je šíření poplašných, nebezpečných a zbytečných řetězových zpráv, tzv. hoaxů.

Cílem serveru HOAX.cz je informovat uživatele o těchto nástrahách, se kterými se denně setkává a které znepříjemňují nebo ohrožují jeho běžné používání Internetu a jsou i v rozporu s [Netiketou](#).

Najdete zde pravidelně aktualizovanou databázi nejrozšířenějších podvodných e-mailů. Dříve než rozešlete jakýkoliv řetězový e-mail, navštivte naši databázi a ujistěte se, že právě Vy nerozesíláte zbytečnou poplašnou zprávu svým přátelům, známým či obchodním partnerům.

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ HOAXY

- Starosta odmítnul zákaz vepřového
- LIDL rozdává bezplatnou kartu k 88. výročí
- Zpoplatnění WhatsApp
- Výroky Jiřího Suchého - co nikdy neřekl
- RUNDLL32.EXE
- Máma a táta z roku 1955 - Back to the Future
- Recyklované mléko
- AOL.EXE
- Stoprocentní zatížení procesoru ve správci úloh (ne)znamená virus v počítači
- Čip v nose po testech na COVID 19

AKTUÁLNÍ INFORMACE

Naši partneři

HOAX

PHISHING

LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

HOAX - témata šířených zpráv

- Fámy z virtuálního a reálného světa
- Prosby o pomoc *smyšlené / neaktuální*
- Sliby odměn za přeposlání e-mailu
- Polopravdy a účelově upravené zprávy
- Řetězové dopisy štěstí a žertovné zprávy

HOAX - varování před virem

DŮLEŽITÉ VAROVÁNÍ!

OPRAVDU SI TO PŘEČTI NEBO MÁŠ PO PC A TVÍ ZNÁMÍ TAKY!

Nepřijímejte nic od kontaktu pete_ivan@hotmail.com a ani video o Bushovi, je to hacker, zformátuje počítač a zničí i heslo k Vaší elektronické poště.

Pozor, pokud ho Vaše kontakty přijmou, tak ho dostanete i Vy, takže jim pošlete rychle zprávu – je důležité poslat toto oznámení všem!!! Vaším přátelům, rodině, spolupracovníkům,..... V nejbližších dnech si musíte dát pozor neotvírat žádnou zprávu, která bude mít přílohu s názvem: Pozvánka (invito, invitation) nezávisle na tom, od koho ta zpráva bude. Je to virus, který zničí celý harddisk. Tento virus přijde od známé osoby, kterou máte mezi kontakty. Proto musíte upozornit všechny o tomto nebezpečí. Je lepší dostat tuto zprávu 25 krát, než dostat virus a otevřít ho. Pokud byste přece dostali poštu od přítele s přílohou: pozvánka, neotvírejte ji a vypněte ihned počítač. Jde o nejhorší virus ohlášený CNN. Tento nový virus byl objeven teprve nyní a Microsoftem byl klasifikován jako nejdestruktivnější virus všech dob. Tento virus byl objeven včera společností McAfee a neexistuje proti němu zatím žádná antivirová ochrana. Tento virus jednoduše zničí Nulový sektor harddisku, ve kterém jsou zachovány vitální informace jeho funkcí.

HOAX - varování před virem

DŮLEŽITÉ VAROVÁNÍ!

OPRAVDU SI TO PŘEČTI NEBO MÁŠ PO PC A TVÍ ZNÁMÍ TAKY!

REAKCE ODBORNÍKŮ

- Vir a jiná havěť může přijít z jakékoliv e-mailové adresy
- Nemá význam šířit paniku, důležité je chovat se bezpečně
- Buďte opatrní při práci s přílohou, nedůvěřujte odkazům

HOAX: Vlastní copyright na FB profil

Nezapomeňte! Zítra začíná nové pravidlo Facebooku/Meta, kde můžou použít vaše fotky.

Vše, co jste kdy poslali, se od zítřka stane veřejné.

Pokud alespoň jednou nezveřejníte prohlášení, bude prakticky umožněno používání vašich fotografií a informace obsažené v profilu.

“Nedávám FACEBOOKU povolení sdílet cokoli z mých příspěvků, které jsem dal na jejich stránku, fotky, nebo příspěvky, telefonní čísla nebo e-maily .. Absolutně nic, co můžete použít v jakémkoliv konání bez mého písemného povolení nebo verbálního souhlasu.”

HOAX

PHISHING

LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

HOAX: Vlastní copyright na FB profil

REALITA

Sociální sítě mají svá vlastní pravidla.

Registrací a užíváním jejich služby souhlasíte s jejich pravidly.

Jakékoliv vaše další podmínky nikoho nezajímají.

Cokoliv kdekoliv zveřejníte, může být kdykoliv použito i proti vám!

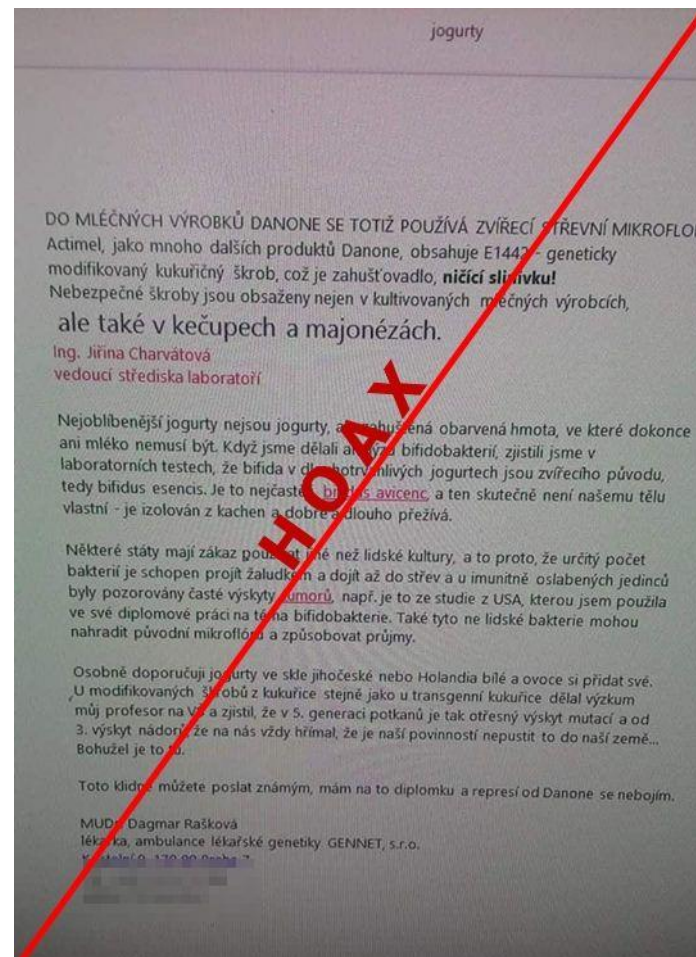
Fáma: Nebezpečný jogurt

Pošlete komu můžete!!!

**POUŽÍVÁ SE "ZVÍŘECÍ"
STŘEVNÍ MIKROFLORA DO
MLÉČNÝCH VÝROBKŮ!**

**Nebezpečné škroby jsou
obsaženy nejen v kultivovaných
mléčných výrobcích, Ing. Jiřina
Ch**** vedoucí střediska**

**Toto klidně můžete poslat
známým, mám na to diplomku
MUDr. Dagmar R***** Lékařka**

HOAX

PHISHING

LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

Fáma: Nebezpečný jogurt

VYSVĚTLENÍ

Obě „citované“ osoby se od článku distancují

První verze z roku 2010

K hoaxu je mnohostránkový vysvětlující PDF dokument

HOAX

PHISHING

LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

♥ **Opačné číslo PINU - důležité !!!**

Jakmile se ocitnete v situaci, kdy jste přinuceni násilníkem a musíte pod nátlakem vybrat peníze z Bankovního automatu, zadejte svůj PIN opačně: tzn. od konce - např. máte-li 1234, tak zadáte 4321 a automat vám peníze přesto vydá, ale též současně přivolá policii, která vám přijede na pomoc.

Tato zpráva byla před nedávnem vysílána v TV, přesto ji využili doposud jen 3 lidé, protože se o této skutečnosti mezi lidmi neví.

→ Přepošli to co nejvíce lidem. ←

STANOVISKO BANK

Zpráva je zcela nesmyslná.

Pouze správně zadaný PIN umožní provádět transakce platební kartou.

PIN kód zadaný odzadu, je chybný!

HOAX – společné vlastnosti

Snaží se přesvědčit svojí důležitostí

Nové nebezpečí, naléhavá situace, šokující informace

Údajný důvěryhodný zdroj

Microsoft varuje, NASA zjistila, špičkoví vědci objevili

Výzva k dalšímu rozeslání !!!

Pošlete všem..., raději 20x dostat než..., varuj všechny...

HOAX – manipulace s fakty

- V textu jsou částečně použity pravdivé informace
- K těmto faktům bývá přiřazen jiný význam
- Často bývá doplněn zavádějící text
- Nepravdivé nebo zavádějící komentáře k fotografiím

**Tento trik nejčastěji využívají
dezinformátoři a fake news**

Fáma: Recyklované mléko

SKANDÁL: mlékárenské společnosti mohou ze zákona prošlé mléko až pětkrát přepasterizovat a uvést znovu do prodeje,
Je nutno velmi dobře prohlédnout tetrapack, jestliže najdete 12 45 - tj. chybí 3 - pak se jedná o mléko, jež třikrát prošlo a bylo třikrát přepasterizované.
A ovšem v krabici je každé balení jiné. De facto pijeme špinavou vodu!

HOAX

PHISHING

LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

Fáma: Recyklované mléko

ODPOVĚDI ODBORNÍKŮ

Číslo značí informaci o obalu
a ne obsahu

„Recyklace“ by byla
neekonomická

Vracení mléka do oběhu by
bylo nezákonné

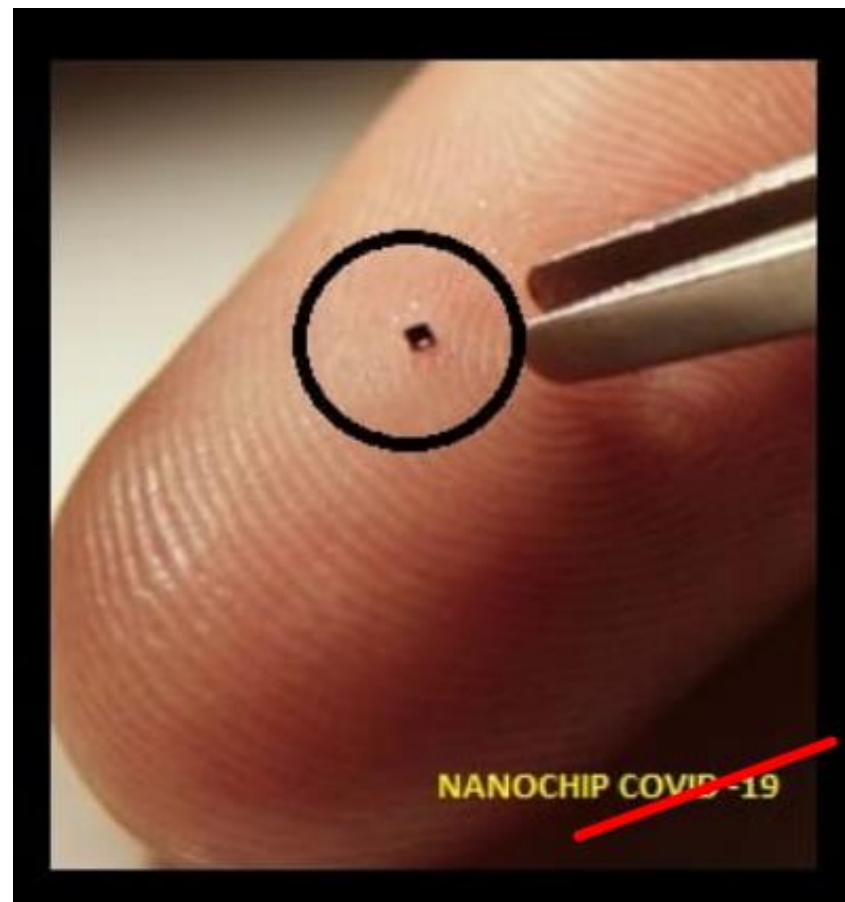
Fáma: Čip v nose po testu na covid

Přítel z Anglie byl na testech na COVID 19 a dlouho ho pak bolel nos.

A jednou, když se u televize šťoural v nosu vytáhnul si tohle.

Tento nanočip vám při takzvaných testech školený zdravotník narve do sliznice.

Pak přes aplikaci v MT-čku podává o vás informace všeho druhu.

HOAX

PHISHING

LOTERIE

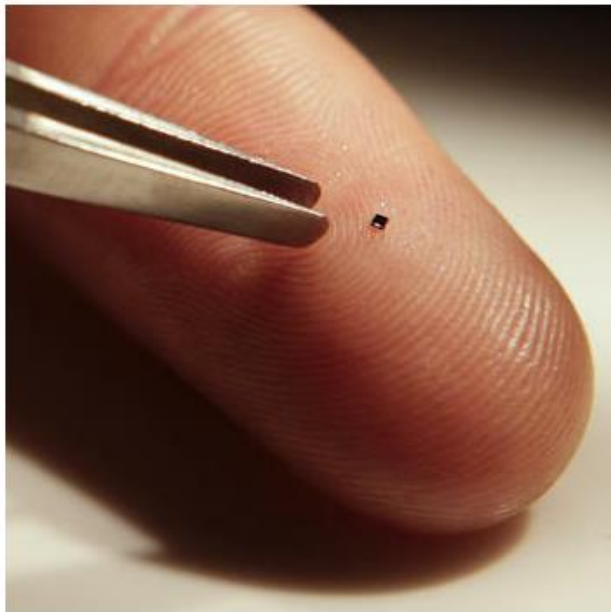
SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

Fáma: Čip v nose po testu na covid

Handelsblatt

Die Bibel auf einem Sandkorn: Auf diesem Minichip ist die Heilige Schrift gespeichert. (Foto: ap)

Fakta

Fotografie pochází z roku 2009

Fotografie miničipu je k článku o zmenšujících součástkách v elektrotechnice

Původní komentář:

„Bible na zrnku písku“

HOAX – vymyšlené prosby o pomoc

Když to vymažete... tak opravdu nemáte srdce.

Ahoj, jsem 29letý otec. Já a moje žena máme spolu překrásný život. Bůh nás také obdaroval dítětem. Jméno naší dcery je Rachel a je jí 10 měsíců.

Před nedávnem lékaři zjistili rakovinu mozku v jejím malém tělíčku. Existuje jen jeden způsob, jak ji zachránit... **OPERACE.**

Bohužel nemáme dostatek peněz na její zaplacení. AOL a ZDNET souhlasili, že nám pomohou. Jediný způsob, jakým nám mohou pomoci je tento: Já posílám tento e-mail vám a vy jej pošlete dalším lidem. AOL bude sledovat tento e-mail a počítat, kolik lidí jej obdrželo. Každá osoba, která otevře tento e-mail a pošle ho nejméně 3 lidem nám přinese 32 centů.

HOAX – neaktuální prosby o pomoc

- Původně skutečné a reálné prosby o pomoc
- Aktuální jsou pouze několik dní
- Stále se šíří, lidé je bez ověření posílají a sdílejí
- Časem může být zpráva nesmyslně změněna

HOAX

PHISHING

LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

HOAX – neaktuální prosby o pomoc

TÉMATA

- *Prosba o krev pro nemocného člověka*
- *Hledání pohřešované osoby*
- *Nabídka štěňátek*

HOAX – neaktuální prosby o pomoc

Leden 2001

*Poslite to dalej prosim to nie je hra, to je zivot !!!
Jeden clovek zomiera na onkologii - potrebuje krv skupiny "A1B
RH neg", ktora je vraj zriedkava (1:50).
Ak ju niekto ma a moze darovat, nech zavola na telefonne cislo
00421/ 07/ 593 78 681 (Onkologicky ustav, Alexander Gal).
Ak nie, skuste poprosit priatelov.
Mozno spolu niekoho najdeme.
Dakujem za pomoc.*

Prosinec 2004

● ONKOLOGICKÝ ÚSTAV
Alexandra Gala v Bratislave se obraci na nositele krevní skupiny A1B RH negativní, která by mohla zachránit život jednoho z pacientů, který zde pomalu umírá a k záchraně by potřeboval tuto neobvyklou krevní skupinu. Pokud by se našel vhodný dárce, ať zavolá na slovenské tel. číslo 00421-7-59378681. (sch)

HOAX – neaktuální prosby o pomoc

O víkendu jsem u silnice našla na pytli čtyři drobečky, kterých se nejspíš chtěl někdo zbavit, když si prohlídnete fotky v příloze...

...kdo by měl zájem o fenky, Tak se mi klidně ozvěte, mám je zatím doma...

Kontakt: J... N....

Telefon: 6.. 1... 9...

HOAX

PHISHING

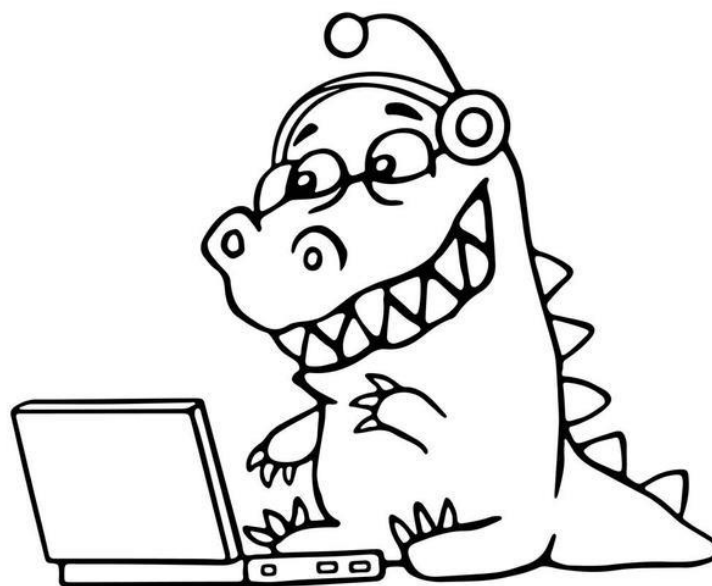
LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

Je možné kolující hoaxy zastavit?

HOAX

PHISHING

LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

Jak zastavit kolující hoaxy

- Zachovat klid, počkat až se zklidní emoce!
- Bez ověření faktu neposílám!
- V případě, že nechci ověřovat, nerozesílám!!!

HOAX

PHISHING

LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

Boj s hoaxy = boj s větrnými mlýny

*“Já to stejně pošlu všem,
co kdyby to náhodou byla pravda!”*

HOAX – Řetězové e-maily

Toto je test přátel. Pošli ho tolika přátelům, kolika budeš moci a když jej dostaneš nazpět, budeš vědět, kdo jsou tvoji skuteční přátelé.

Když přerušíš řetěz, budeš mít smůlu.

Ted' si něco přej....

Máš 30 sekund.... start!

Když toto pošleš:

2 lidem - přání se Ti splní do roka

5 lidem - do 3 měsíců

7 lidem - do 1 měsíce

10 lidem - do týdne

15 lidem - do zítra

HOAX – Řetězové e-mail

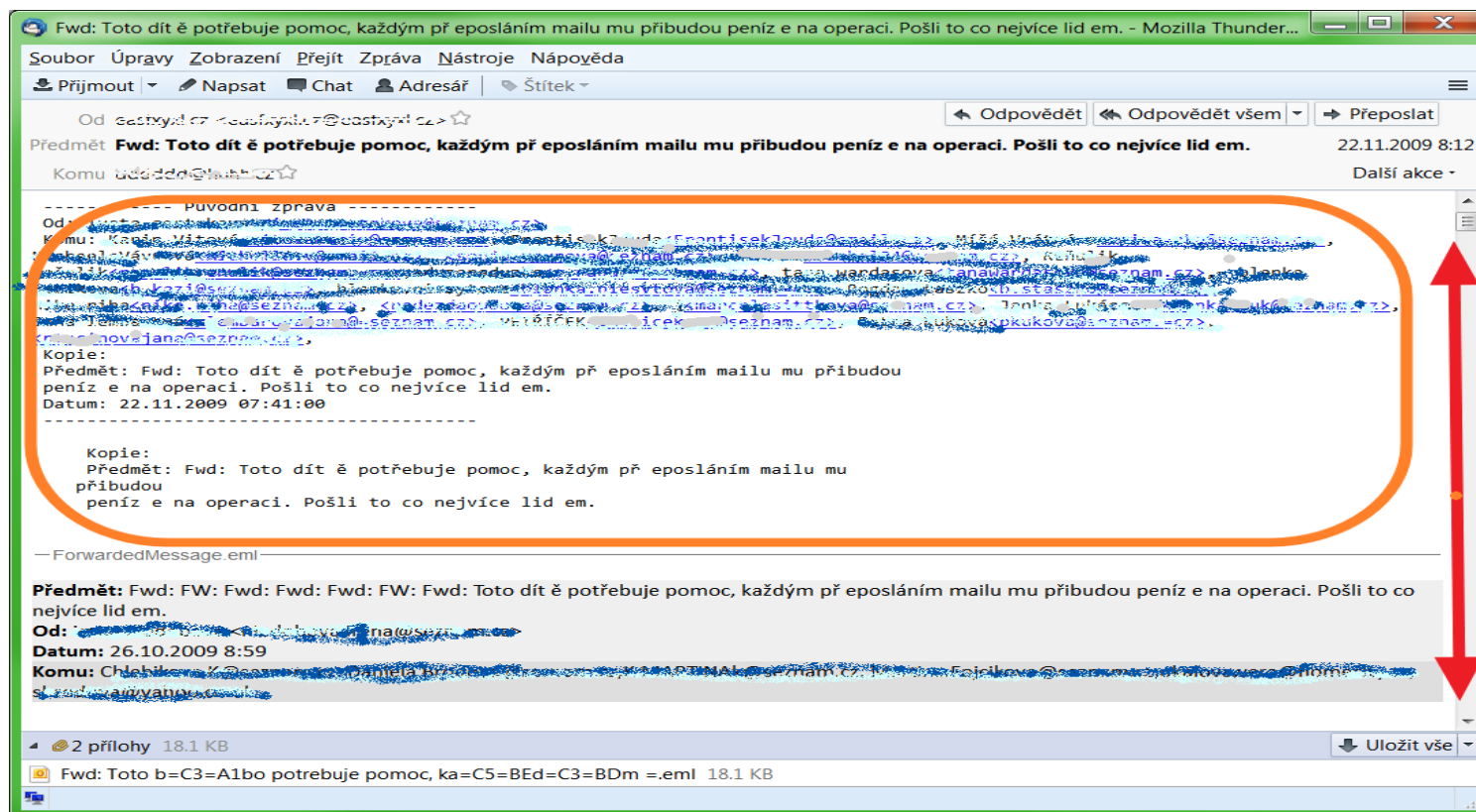
PRAVE JSTE OBDRZELI MANUALNI VIRUS:

Tento virus pracuje na cestne bazi.

Takze prosim nejprve tuto zpravu rozeslete na vsechny adresy ve vasem mailing listu, a pak nahodne zruste nekolik souboru na vasem disku.

Dopis štěstí jako zdroj adres?

Stovky adres v kolujícím e-mailu nejsou výjimkou!

250 adres

Máme adresy, jdeme na PHISHING

*P*assword *H*arvesting *f*ISHING

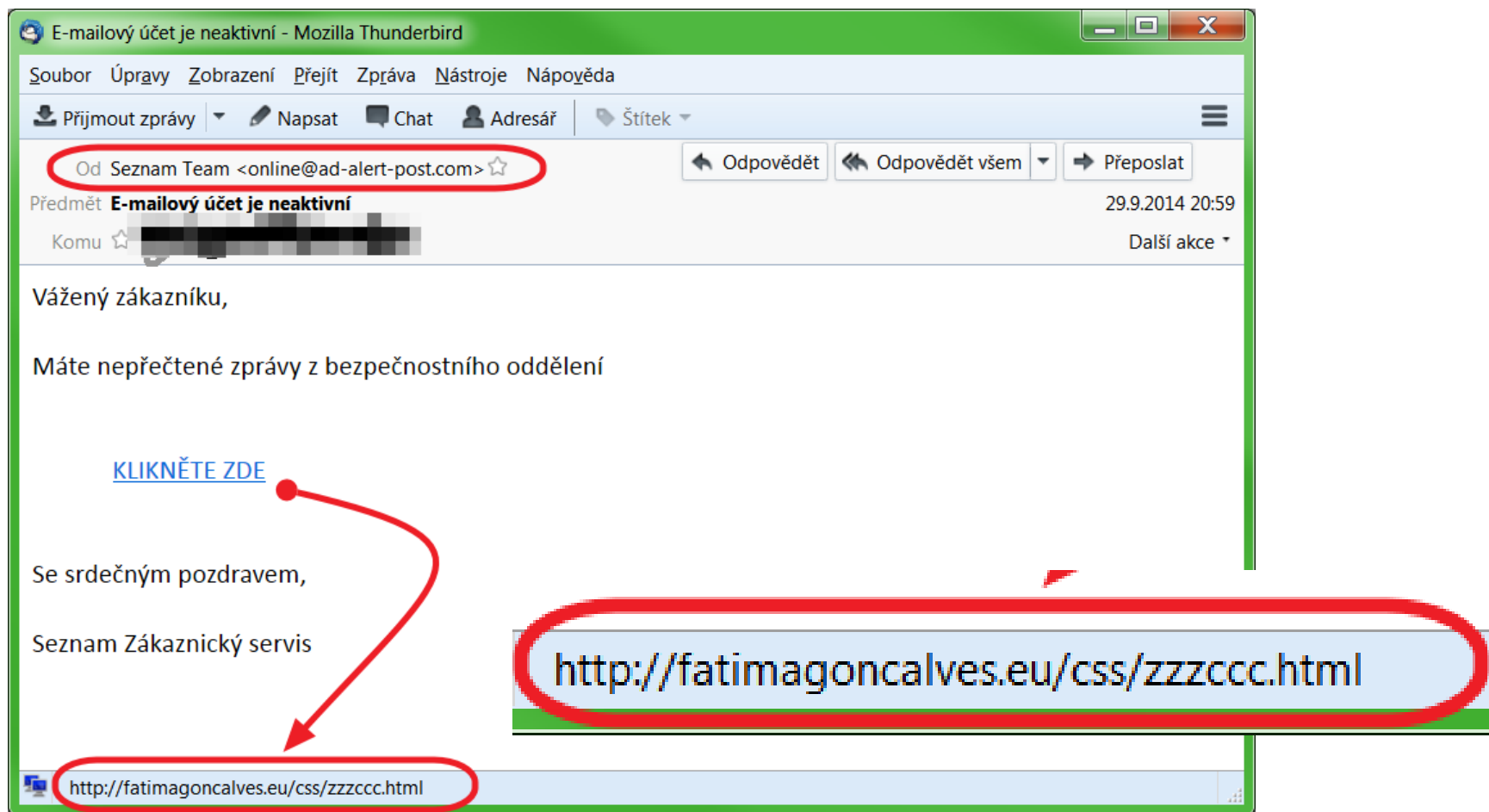
Sběr hesel r(h)ybařením

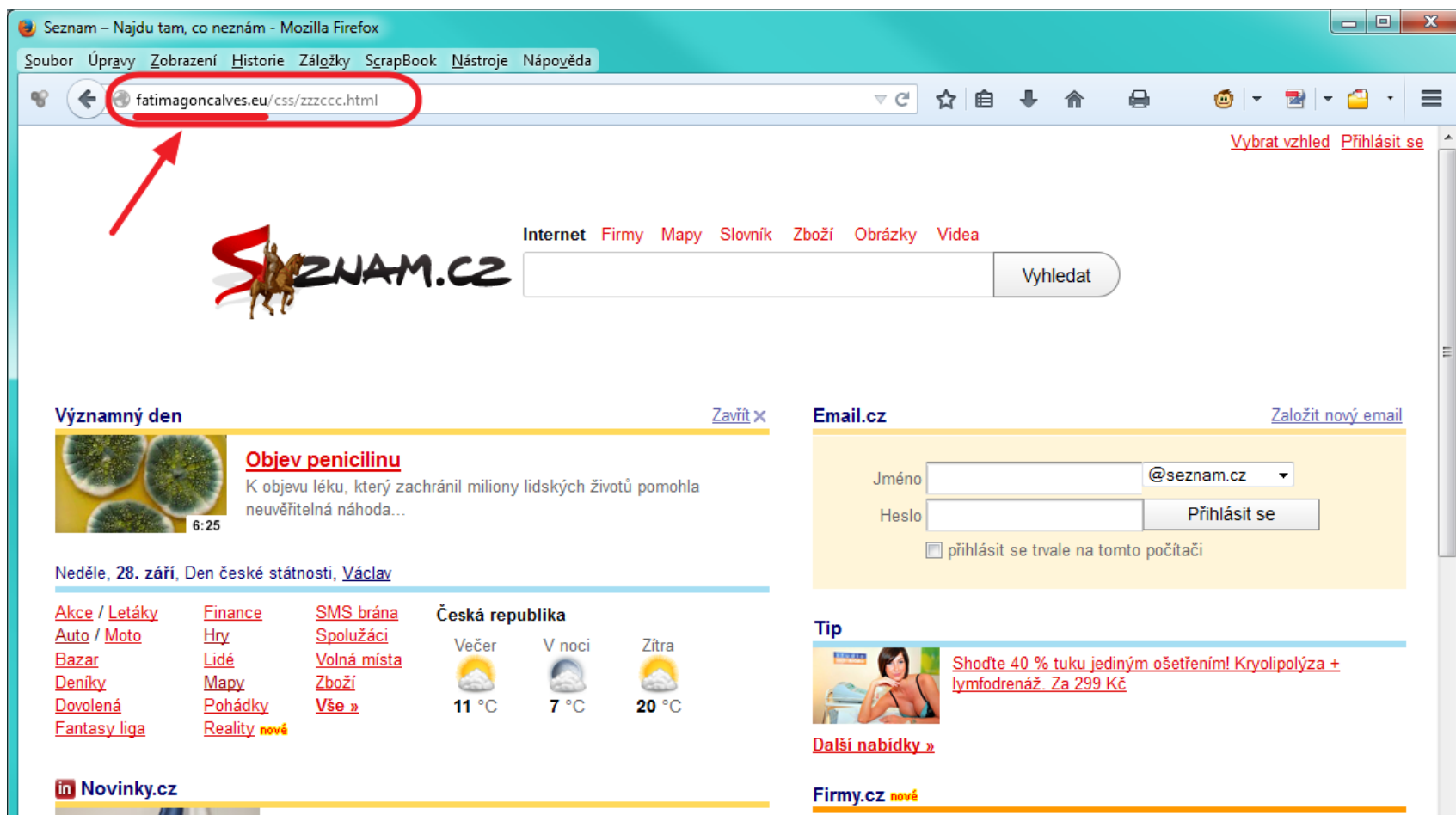
PHISHING

- Uživatelům je doručen e-mail s důležitou výzvou
- V textu je odkaz pro nápravu problému
- Odkaz vede na podvodné stránky s falešným formulářem
- Vyplněná data z falešných formulářů získají podvodníci

Podvodný e-mail s falešným odkazem

Falešná stránka s podvodným formulářem

PHISHING - podvodná stránka - přihlašovací údaje

The screenshot shows a web browser window with the address bar displaying `https://themecarnival.com/ZW4vMmcySTdrOFU1aTImNnQ=`. The page has a blue header bar. Below it, a yellow message box states "You need to log in first." The main content area contains a login form with two input fields: "Email" and "Password", each with a clear (X) button on the right. Below the fields is a blue "Login" button. At the bottom, there is a blue button labeled "Need a new account" and a link "Forgotten account ? Need Help".

HOAX

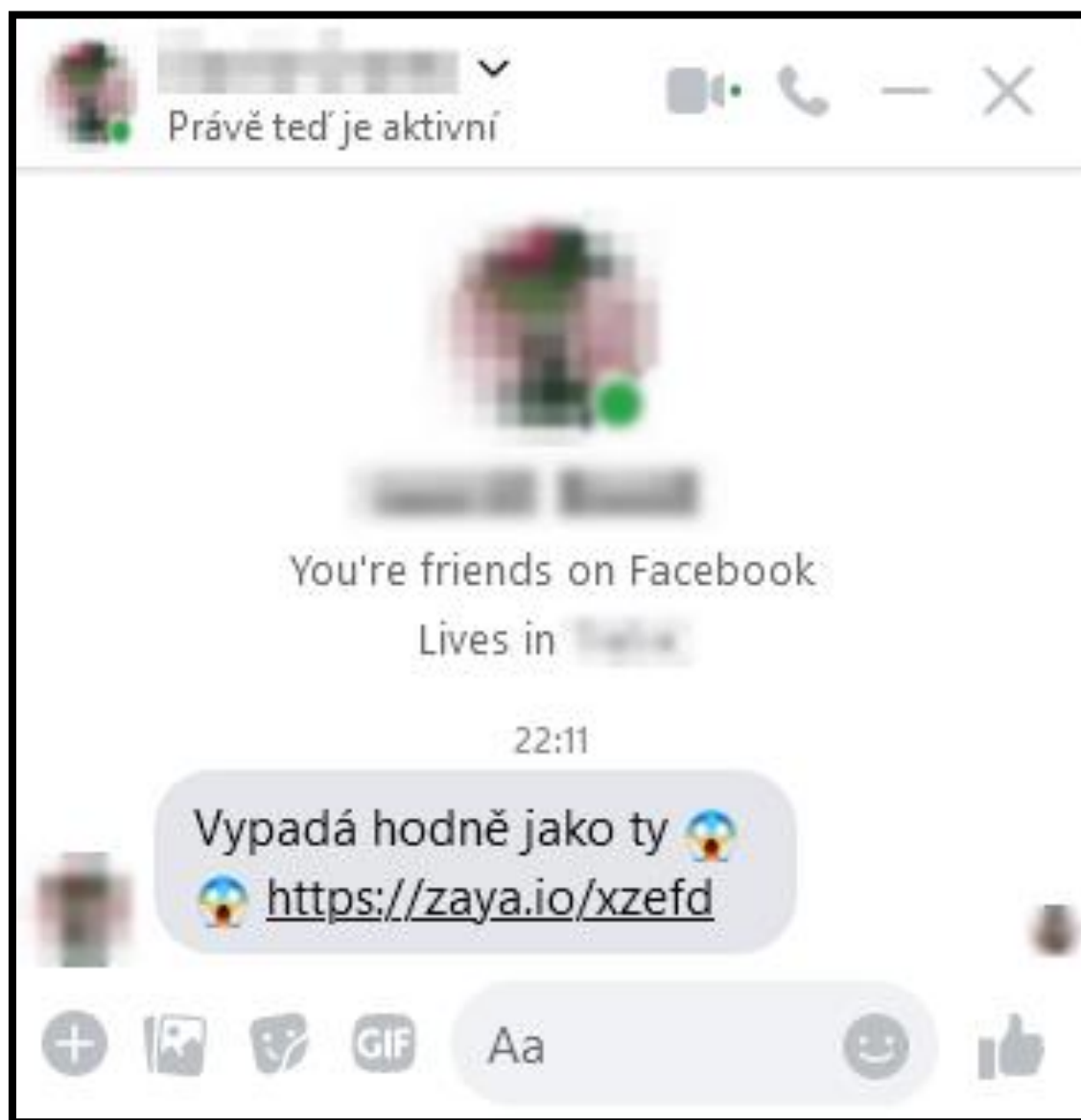
PHISHING

LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

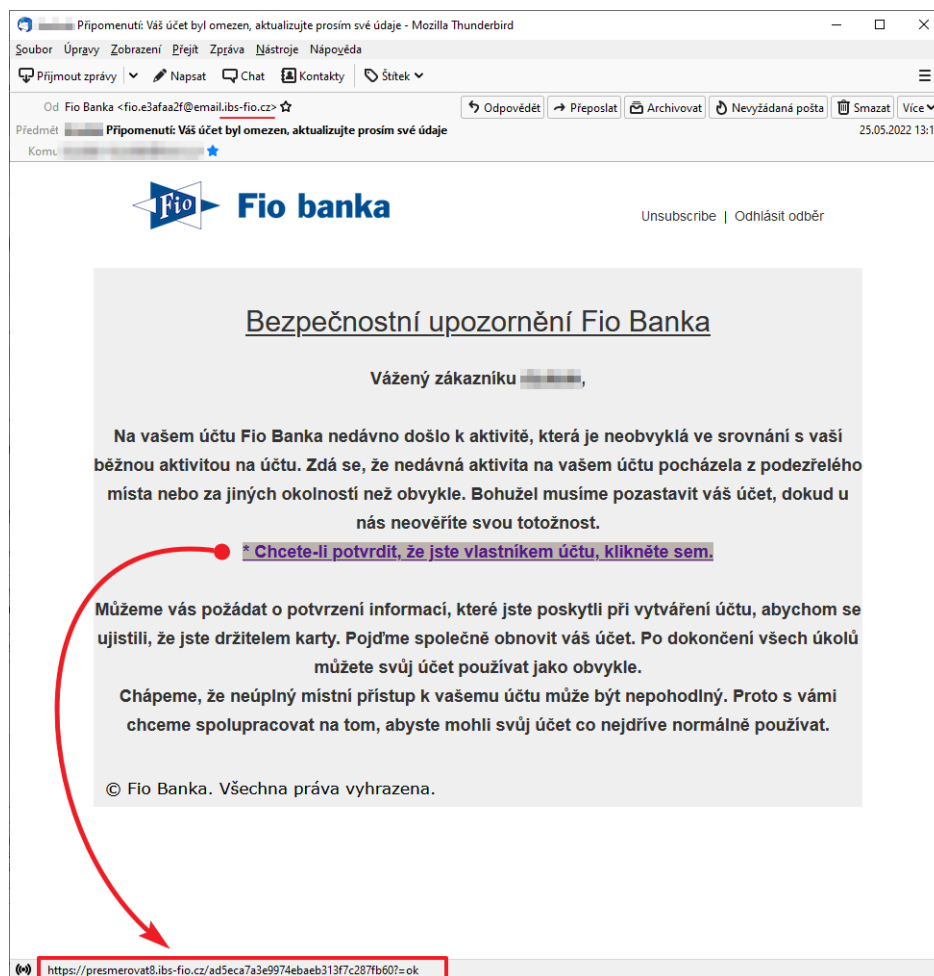

Nástrahy na informační dálnici

PHISHING - podvodná stránka - přihlašovací údaje

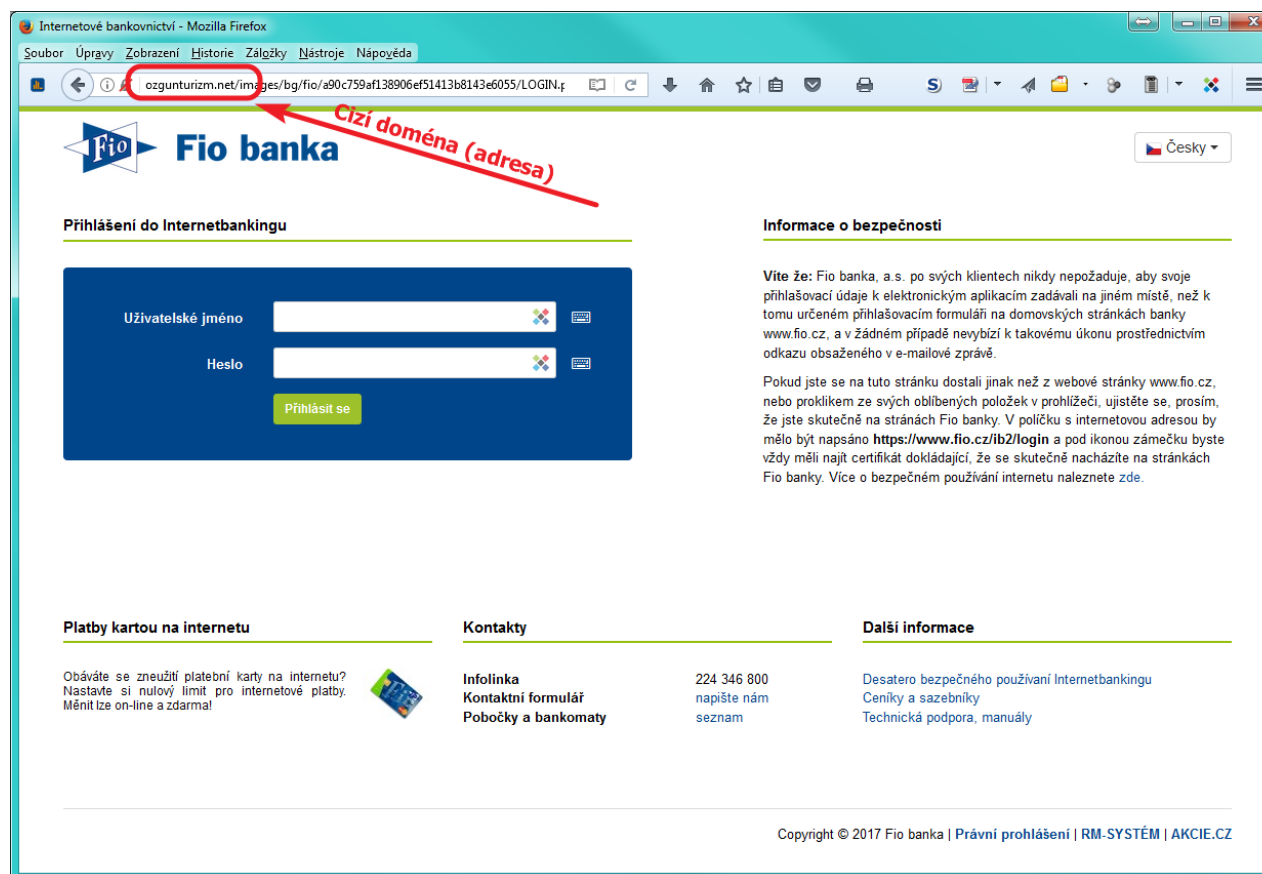
The screenshot shows a web browser window with the title 'Facebook Video'. The address bar displays a warning icon and the text 'Nebezpečné | c-am.eu'. The page features a blue header with the 'facebook' logo. Below the header, a yellow banner contains a warning icon and the text: 'Aby bylo možné získat přístup k tomuto videu, musí Facebook ověřit informace o vašem účtu'. The main content area has a light blue background and contains two input fields: 'E-mail nebo telefonní číslo' and 'Heslo'. Below these fields is a blue button labeled 'Pokračujte'. Underneath the button is the word 'nebo' and a green button labeled 'Vytvořit nový účet'. Below the green button is a link that says 'zapomenuté heslo'. At the bottom of the page, there are two columns of language options: English (US), Français (France), Português (Brasil), العربية, Français (Canada), 中文(简体), Deutsch, and a plus sign icon.

PHISHING - podvodný e-mail

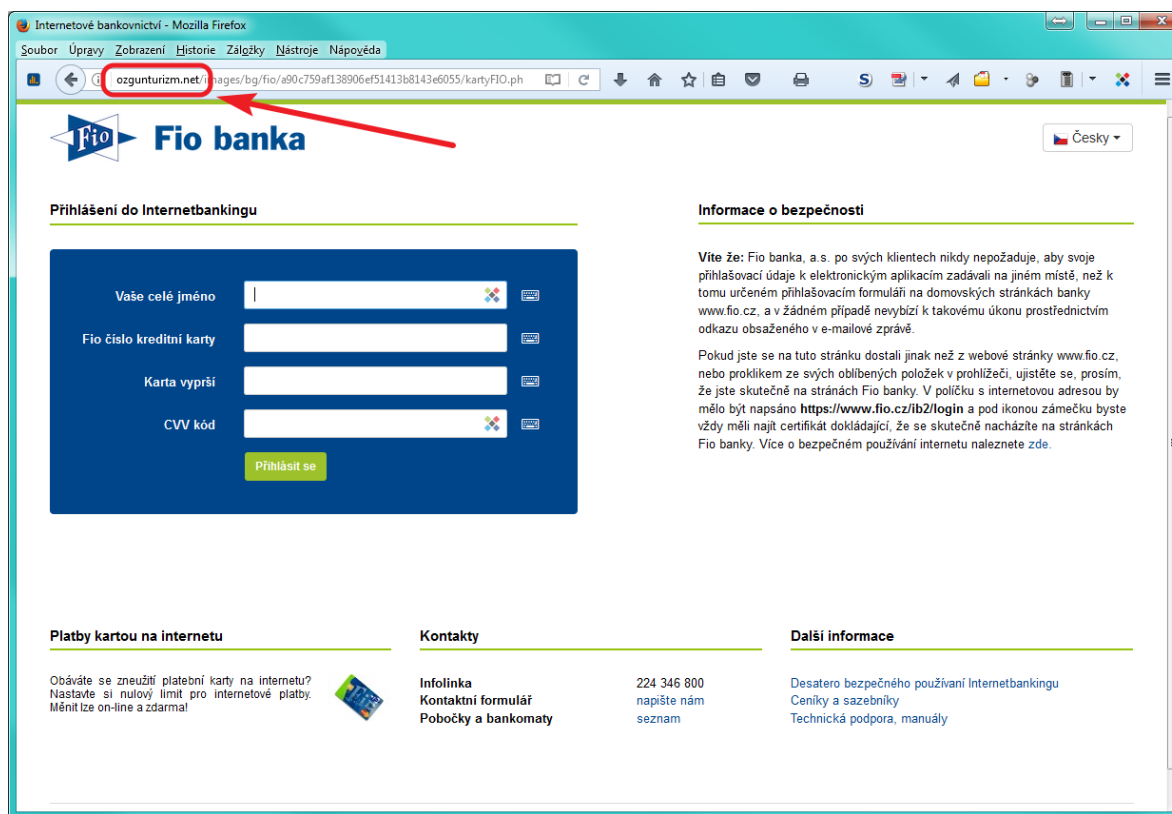
PHISHING - Podvodná stránka

Útočníci požadují přihlašovací údaje

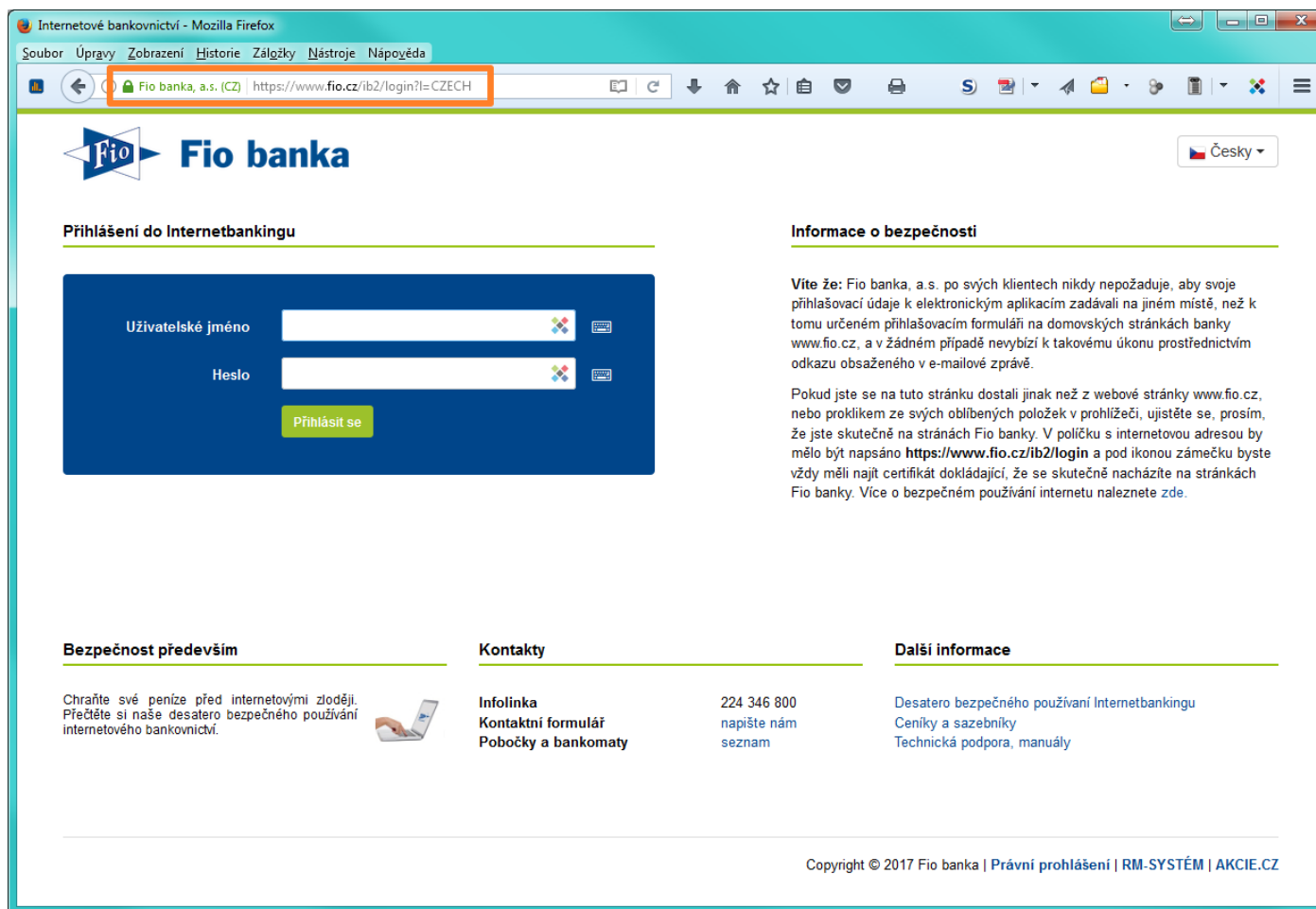

PHISHING - Podvodná stránka

Útočníci požadují údaje k platební kartě

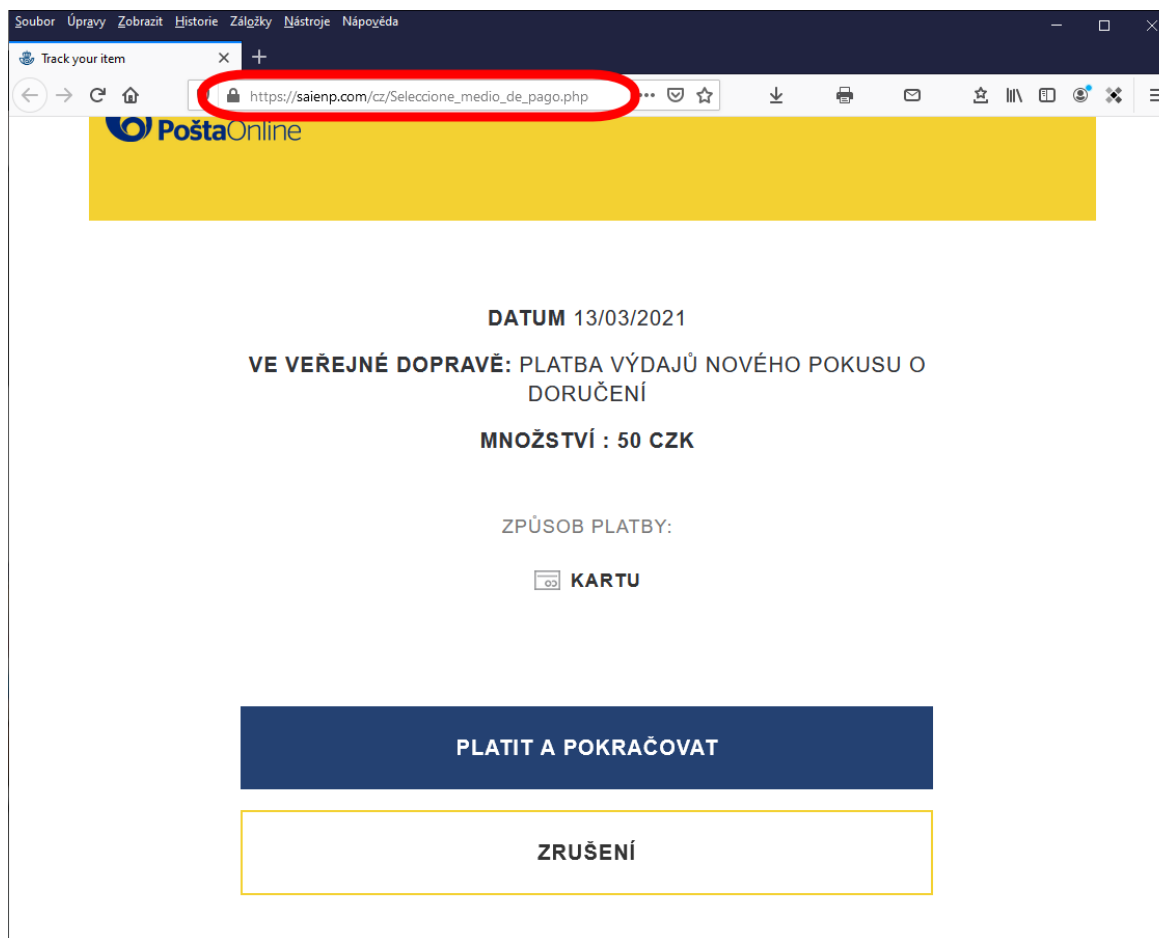
PHISHING – hotovo, přechod na pravé stránky

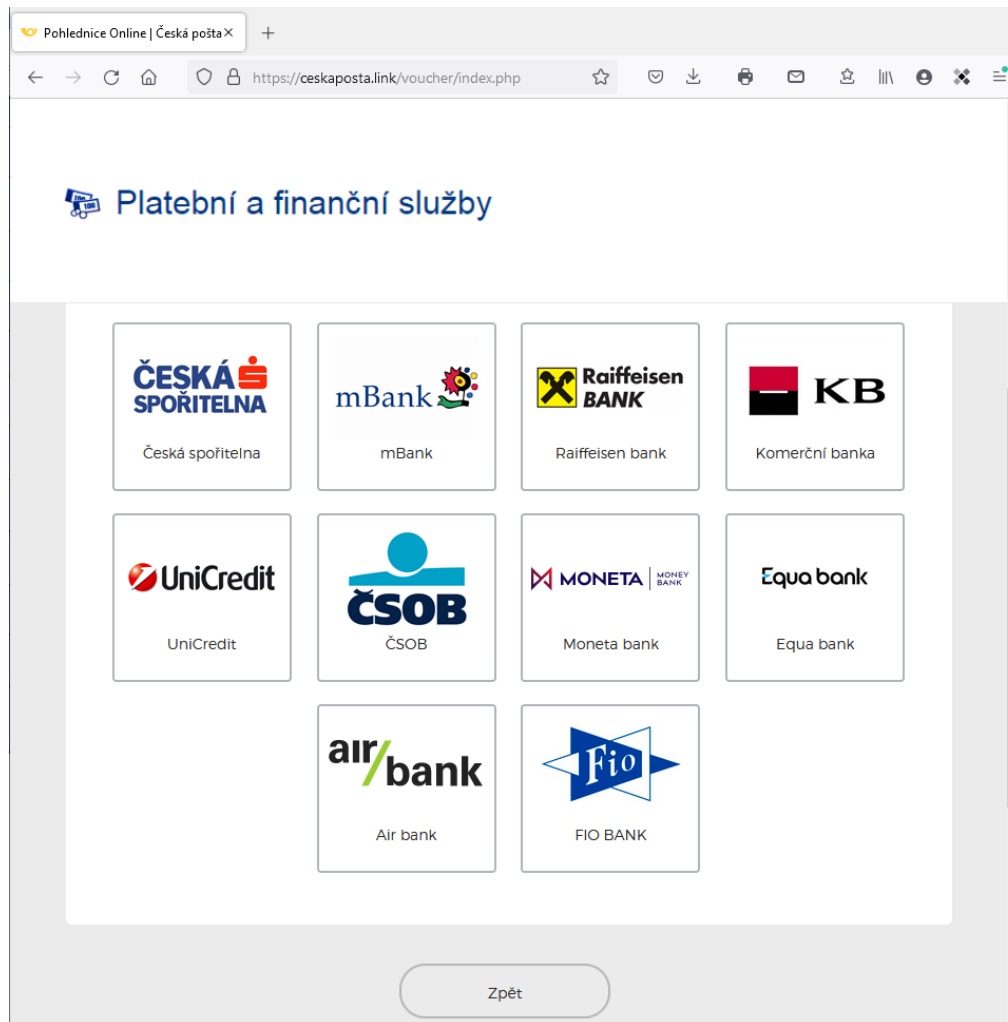
PHISHING - podvodný e-mail

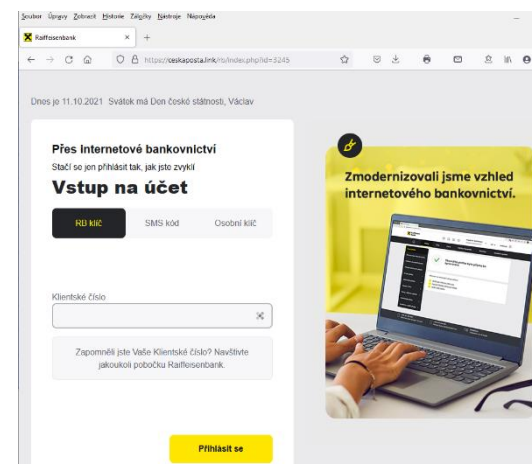
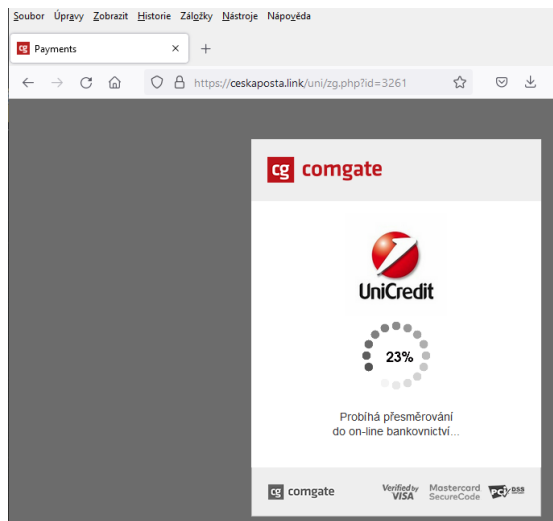
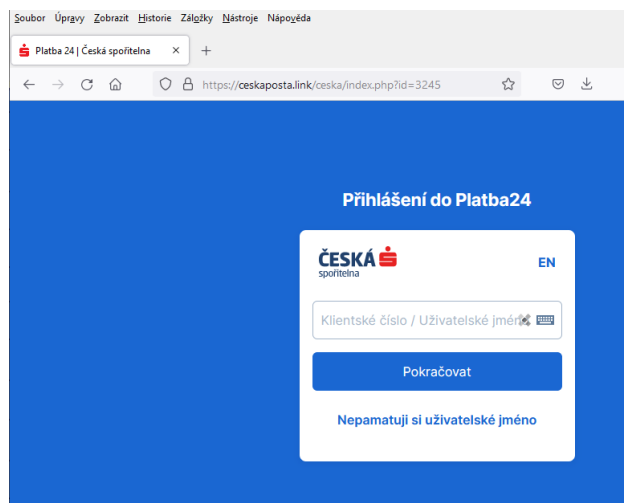
PHISHING - podvodná stránka

PHISHING - rozcestník

PHISHING – připravené falešné stránky bank

PHISHING – podvodné stránky

Soubor Úpravy Zobrazit Historie Záložky Nástroje nápověda

Ministerstvo financí České republiky X

← → ↺ 🏠 <https://adiseet.mfcr.cz/auth.jucatovalgla.com/adovisszaterites.html>

DAŇOVÝ PORTÁL

Elektronické služby Finanční správy České republiky

Podrobnosti o vrácení peněz.

Vratná částka: 6841.25 CZK

Rok: 2019

Způsob platby: přímý vklad na bankovní účet.

*Částka na kreditní kartě bude obvykle připsána do 4 až 7 dnů.

Chcete-li obdržet svůj fond, přidejte prosím vlastní kreditní kartu.

Číslo karty:

Datum vypršení platnosti:

Ověřovací kód (CVC2/CVV2):

 Ministerstvo financí
Česke republiky
Letenská 15 118 10 Prague 1

PHISHING - jak se bránit

- Neklikejte na odkazy v e-mailu
- Adresu stránek raději napište ručně
- Dejte pozor na překlepy a záměny písmen
- Pokud se vaše elektronické bankovníctví chová nestandardně zpozorněte, kontaktujte podporu
- Používejte aktualizovaný OS a SW
- Používejte důvěryhodný počítač

PHISHING - jak se bránit

POZOR NA PŘEKLEPY A ZÁMĚNY PÍSMEN

www.facebok.cz

www.facebook.cz

www.seznarn.cz

www.seznam.cz

www.csas.cn

www.csas.cz

Zámeček a https://

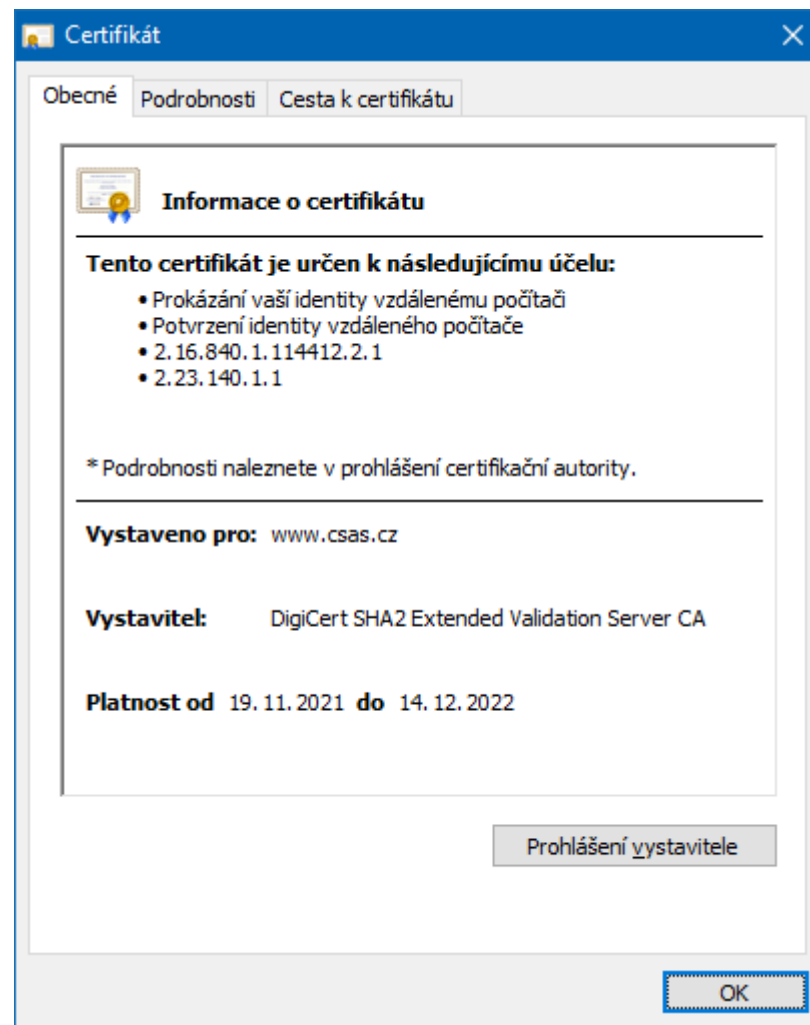
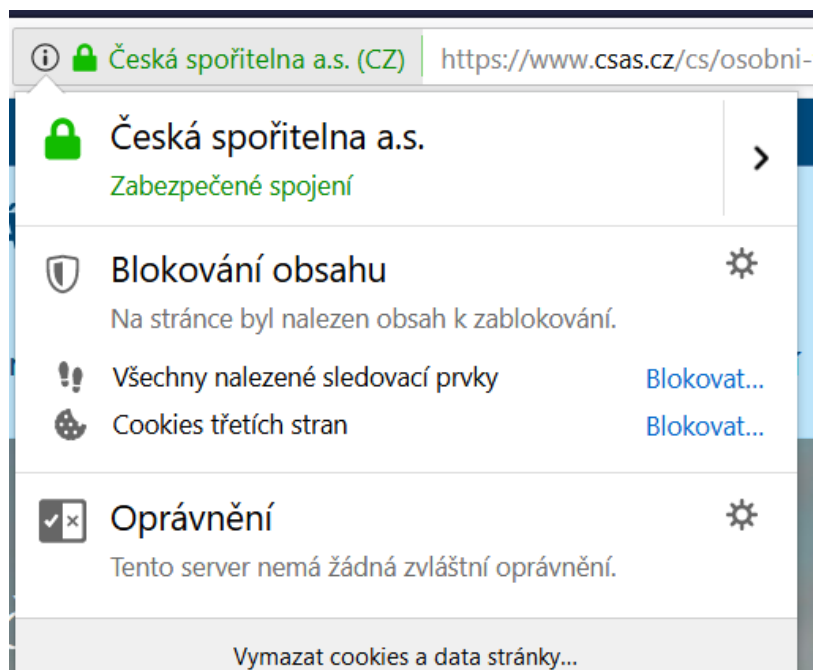
Zámeček nesmí chybět!

Zámeček není záruka pravosti stránek !!!

 Fio banka, a.s. [CZ] | <https://www.fio.cz>

 KOMERCNI BANKA A.S. [CZ] | <https://www.mojeba.cz>

  Česká spořitelna, a.s. (CZ) | <https://www.csas.cz/>

PODVOODNÉ LOTERIE

- Na e-mailové adresy jsou rozeslána oznámení o výhře, přestože se uživatel žádné loterie nezúčastnil
- Zaslání výhry je podmíněno zaplacením drobného poplatku
- A pak dalšího poplatku
- A dalšího...

Podvodné loterie – obyčejný text

Od: UK Národní loterie DESKA

Předmět: Vaše e-mailová adresa Vyhrál

Tímto se oficiálně oznámit, že výsledek našeho počítače cerpat 844 tohoto dne zvolený Vaše jméno a e-mailová adresa spojená s Ticket Number 034-22478556 s poradovým číslem 129, které následně vyhrála Velká Británie loterie hlavní cenu ocenění ve 2. category.You byly potvrzeny jako vítěz kategorie B ve Spojeném království vylosuje počítač loterie remíz. Vaše tvrzení soubor byl rádne předána do této funkce s pokyny, které jsme se při manipulaci s přenosem svých cenu 1,000000.00 ? GBP. (One Million Velká Británie libra) nominován na váš účet. Laskave poslat níže informace o pohledávky.

S pozdravem

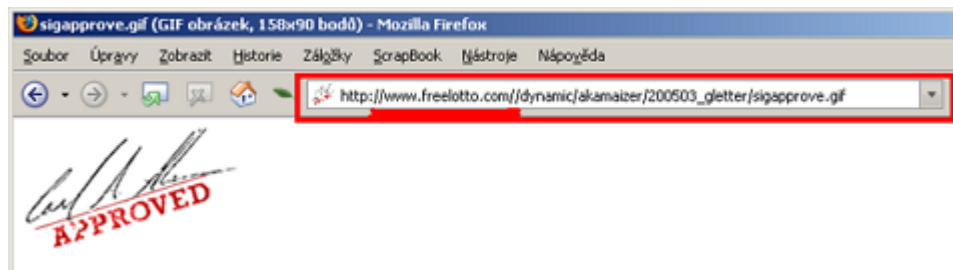
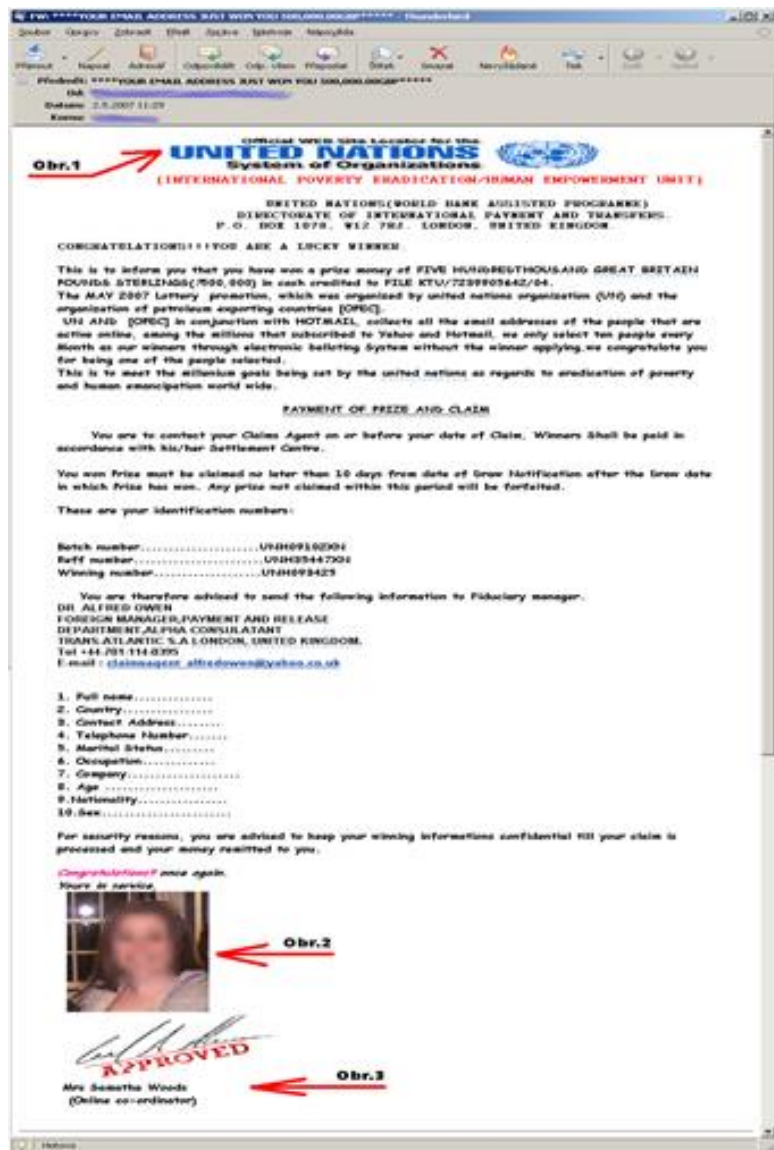
Pan Dave Walker

Tell: +44*****

Mrdavewalker***@live.com**

Podvodné loterie – skládačka

Podvodné loterie – zdroj fotky

!!! P A M A T U J !!!

**Cokoliv zveřejníš na internetu,
může být zneužito!**

Nalezené doklady se nezveřejňují!

Nálezci ztracených dokladů je vyfotí a sdílí na sociálních sítích za účelem rychlého nalezení majitele.

Podvodníci nafocené doklady mohou zneužít a vydávat se za osobu na dokladu.

Jakýkoliv doklad je možné zneužít!

SCAM 419

Nigerijské podvodné e-maily

Scam = podvod

419 = §419 nigerijského zákoníku

SCAM 419

Princip podvodu je znám několik století

- Náhodné nebo vytipované oběti je slíbena velká odměna
- Aby bylo možné odměnu získat, je potřeba zaplatit poplatek
- Objevují se komplikace a je nutné platit nové výdaje

SCAM 419

Nejčastější scénáře

- *Notář z exotické země vás osloví jako vypátraného dědice*
- *Vdova po milionáři prosí o pomoc při převodu majetku z exotické země*
- *Bankovní úředník hledá falešného dědice*
- *Fondy rozdělují dary a podporu (Covid-19)*

SCAM 419

- Podvodníci poskytnou jakékoliv požadované dokumenty
falešné nebo získané od jiných důvěřivců
- Připraveny jsou falešné stránky úřadů, bank a společností
- Oběti jsou nuceni platit další poplatky
platí buď pod vidinou zisku nebo je jim i vyhrožováno

SCAM 419 – podvodný e-mail

Hezký den Jsem pan Phillip Dante, prosím, potřebuji vaši spolupráci.

Máme mrtvé Zákazník v naší bance s velkým množstvím peněz v dolarů. Zákazník zemřel, aniž by někdo přišel žádat o své peníze a zaměstnanci se pokusili najít rodinné příbuzné bez úspěchu.

Banka chce provést platbu všem osobám, které si nárokují peníze jako rodinný příbuzný mrtvého zákazníka.

Pokud budete spolupracovat s Já, s pomocí právník poskytujeme potřebné dokumenty pro vás a budete mít, že peníze převedeny na váš soukromý bankovní účet.

Budete mít více informací ode mě, jakmile obdržím vaši odpověď. Zašlete prosím tyto informace: Jméno Adresa Věk Telefonní číslo.

SCAM419 – tisková zpráva POLICIE ČR

policie.cz

Chtěla být fiktivní dědičkou a přišla o 617.571 korun.

Jindřichův Hradec – Podvodné vylákání peněz přes internet.

Mladá žena z Jindřichova Hradce chtěla rychle zbohatnout bez jakékoliv vynaloženého úsilí a práce. Místo „zaručeného dědictví“ však přišla prostřednictvím internetu o celoživotní úspory. Fiktivní zpráva, kterou emailem obdržela zněla velmi lákavě.

<http://www.policie.cz/clanek/chtela-byt-fiktivni-dedickou-a-prisla-o-617-571-korun.aspx>

SCAM419 – popis skutečného případu

- Pachatel poslal zprávu a představil se jako Patrik Chan, zaměstnanec banky
- Údajně měl bohatého klienta Musa Omara Numana, který před šesti lety zemřel a zůstala po něm finanční částka 22.500.000,-USD
- Bance se nepodařilo zjistit žádnou příbuznou osobu, proto požádal Patrik Chan poškozenou, aby by se vydávala za jeho příbuznou a získala by 30% z částky
- Mladá žena kontaktovala doporučeného Pietera Rodolfa, který jí následně založil fiktivní účet u neexistující banky v Nizozemí

SCAM419 – popis skutečného případu

- Prostřednictvím účelově založených fiktivních stránek vzbudili dojem, že účet skutečně existuje a přes internet ho i ovládá
- Pod různými záminkami vylákali 3.900 USD
- Podvodníci sdělili, že převedli částku 22.500.000 USD a na fiktivním webu tento převod byl zaznamenán, ale blokován
- Další požadovaný poplatek bylo údajné osvobození od daně ve výši 29.250 USD
- Poslední poplatek za údajný antiteroristický kód pro převod ve výši 49.550.60 USD. Ten už podvedená neuhradila.

Nejčastější dotazy k podvodným e-mailům

Proč podvodníci oslovili zrovna mě?

Nevytipovali si přímo vás, ale náhodně rozesílají e-maily

Jak získali moji e-mailovou adresu?

Z dostupných zdrojů:

- Zveřejněná na internetu*
- Je na napadeném počítači*

Jak se mohu bránit?

Neklikat na odkazy v e-mailech

Nereagovat na e-maily podvodníků!!!

SCAM – další podvody

- Falešné inzeráty
 - *Nabídka levných vozidel*
 - *Levný pronájem bytů*
- Podvodné odpovědi na inzeráty
 - *Požadované údaje k platební kartě*
- Podvodné vyděračské e-maily
 - *Vyhrožování zveřejněním citlivých videí nebo dat*
 - *Je požadována platba v bitcoinech*

SEXTORTION - VYDÍRÁNÍ

Odesílatel: **vase@adresa.cz**

Příjemce: **vase@adresa.cz**

Předmět: **Váš účet byl hacknut – vase_nejake_heslo !**

Do vašeho přístroje jsme nainstalovali jeden špionážní vir.

Pro tento okamžik je váš emailový účet napaden (viz "from address", nyní mám přístup k vašim účtům).

Vaše heslo je: vase_nejake_heslo.

Bitcoin peněženka: 1PwENLsmQ2Z6b4EJfXDeeXKBj9v878uHRf

SEXTORTION - VYDÍRÁNÍ

Opravdu vyděrači napadli můj počítač?

S největší pravděpodobností ne, jen zkouší vyhrožovat!

Jak je možné, že e-mail přišel z moji adresy?

Adresu odesílatele lze snadno podvrhnout

Jak je možné, že znají moje heslo?

Pravděpodobně ho získali z databází na černém trhu

Ověření uniklých hesel

www.haveibeenpwned.com

The screenshot shows the homepage of the 'Have I Been Pwned' website. At the top is a navigation bar with links: Home, Notify me, Domain search, Who's been pwned, Passwords, API, About, and Donate. The main heading is '';--have i been pwned?' in a large, rounded box. Below it is the text 'Check if you have an account that has been compromised in a data breach'. A large white input field for a domain or email is centered, with a 'pwned?' button to its right. Below the input field is a 1Password advertisement: 'Generate secure, unique passwords for every account' with a 'Learn more at 1Password.com' button. At the bottom, a dark bar displays four statistics: 365, 7,858,388,981, 96,082, and 117,362,327.

MALWARE

- Všeobecné označení pro škodlivý kód

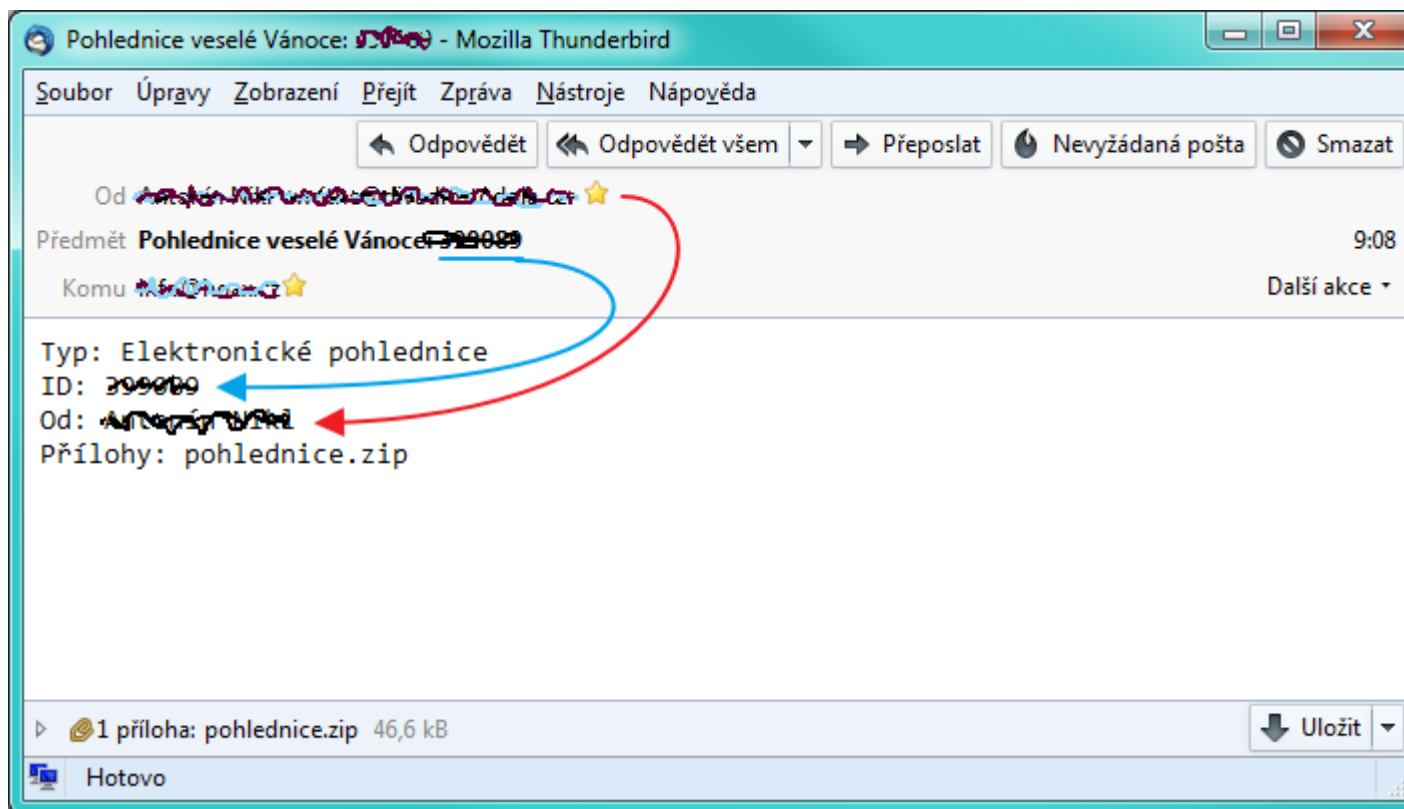
Trojský kůň, virus, spyware, ransomware, ...havět

- Šíří se různými způsoby, mimo jiné také e-mailem

Melisa, I love you, ...falešné exekuce

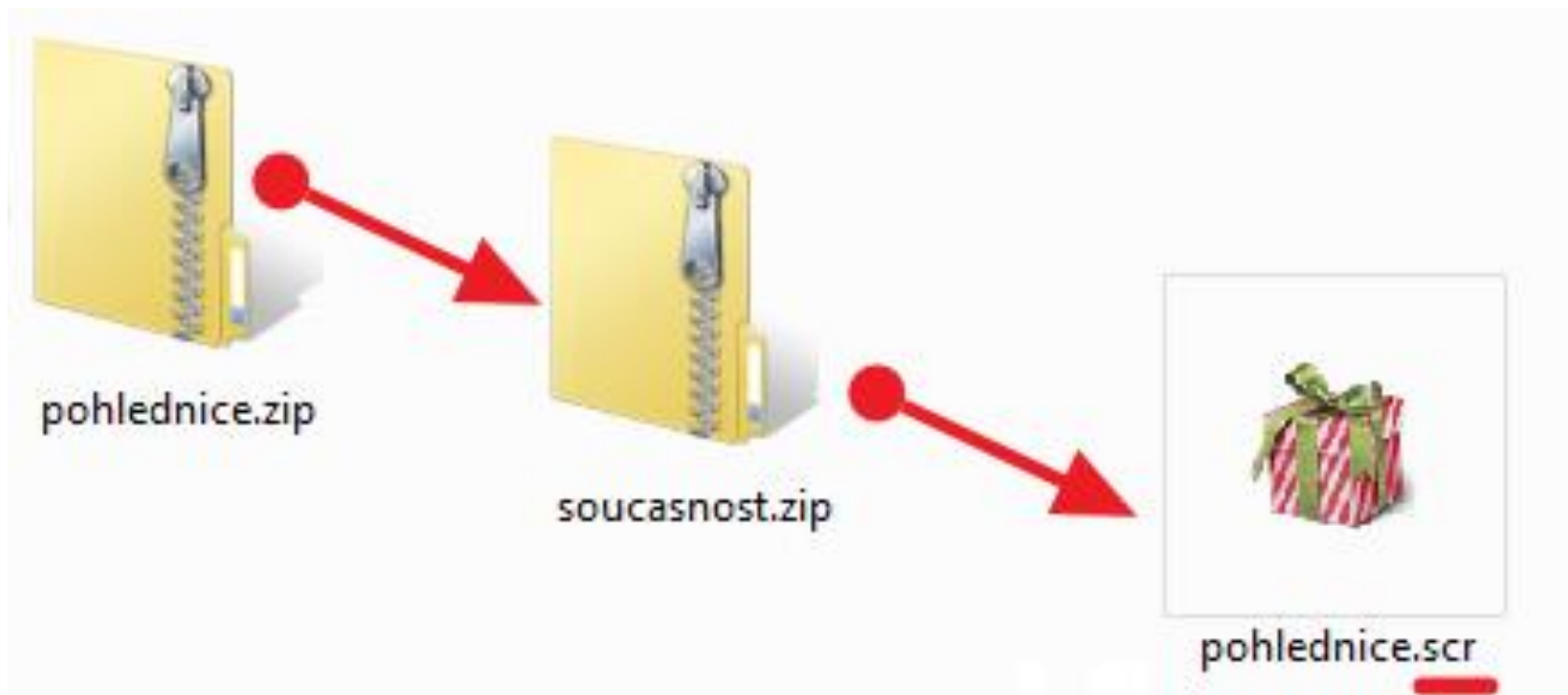
MALWARE (havět') – ukázka 1

Podvodný e-mail s přílohou pohlednice.zip – Veselé Vánoce

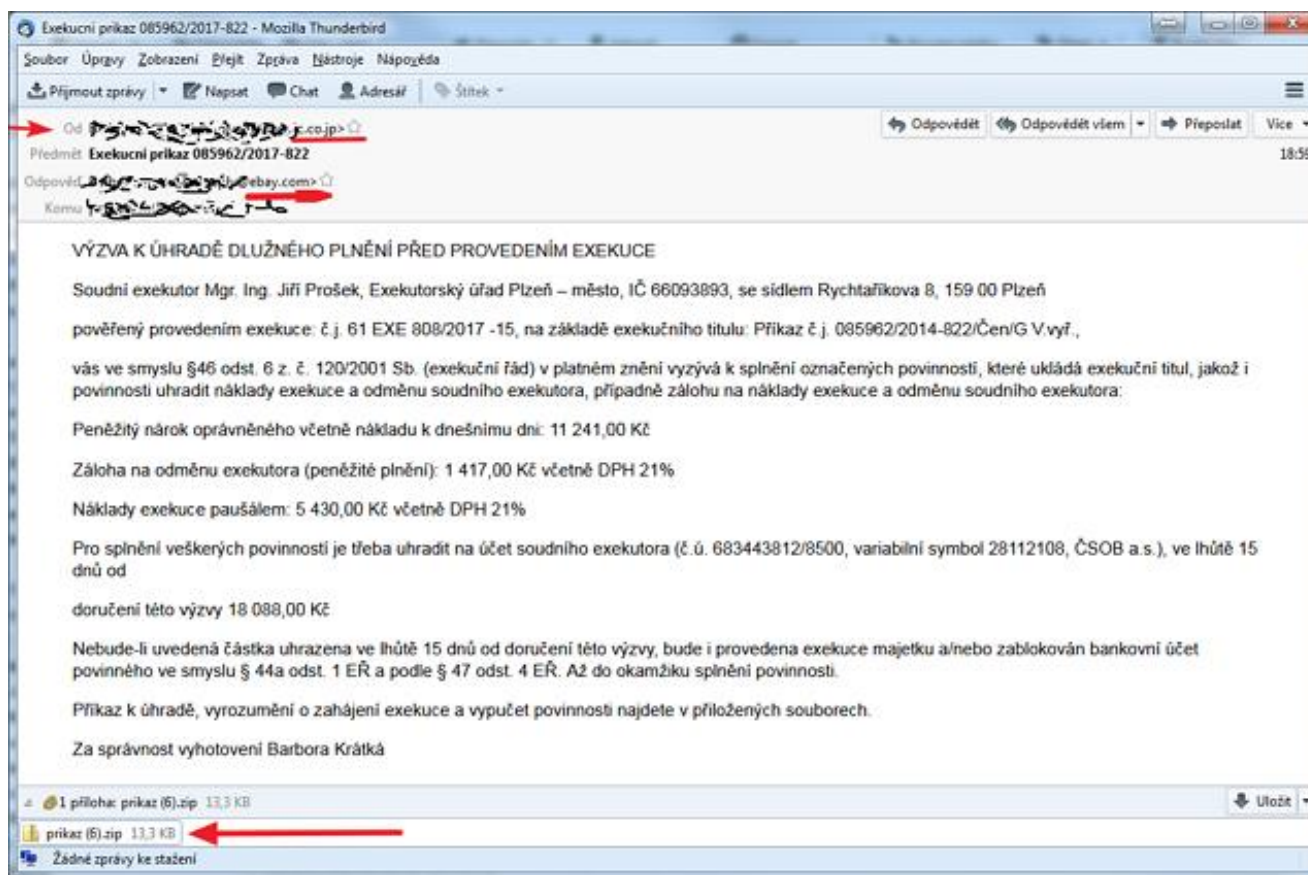
MALWARE (havěť) – ukázka 1

Místo obrázku je zabalena havěť

MALWARE (havět') – ukázka 2

Podvodný e-mail: EXEKUČNÍ PŘÍKAZ

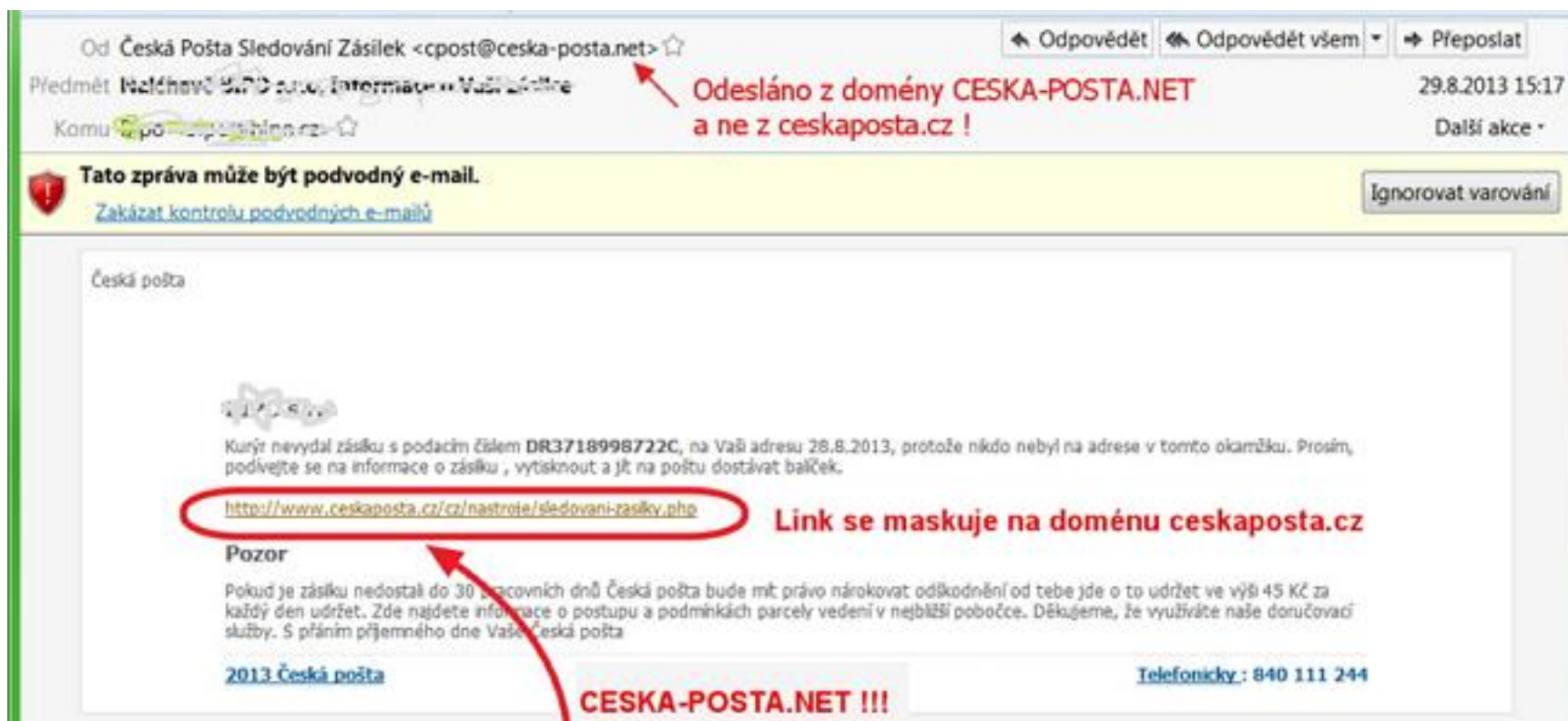
MALWARE (havět') – ukázka 2

Příloha obsahuje místo dokumentu trojského koně

MALWARE (havět') – ukázka 3

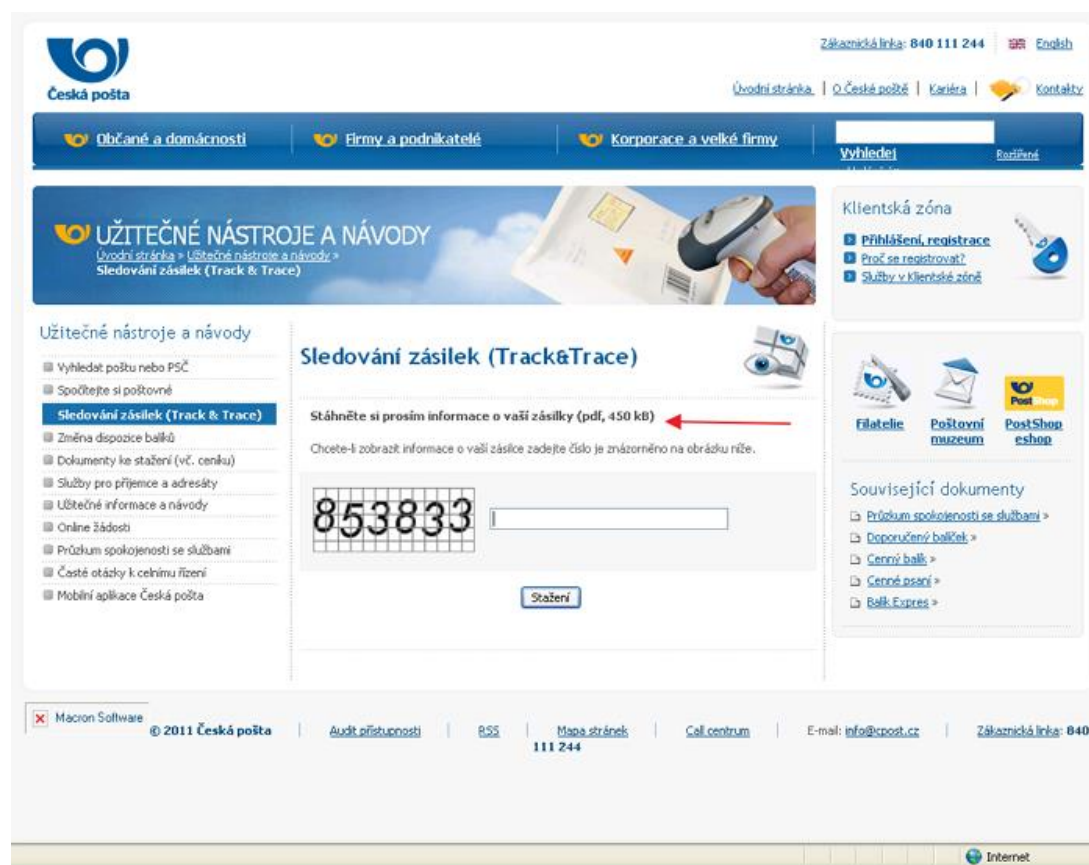
Podvodný e-mail: Informace o zásilce – CESKA-POSTA.NET

MALWARE (havět') – ukázka 3

Falešné stránky:

www.ceska-posta.net

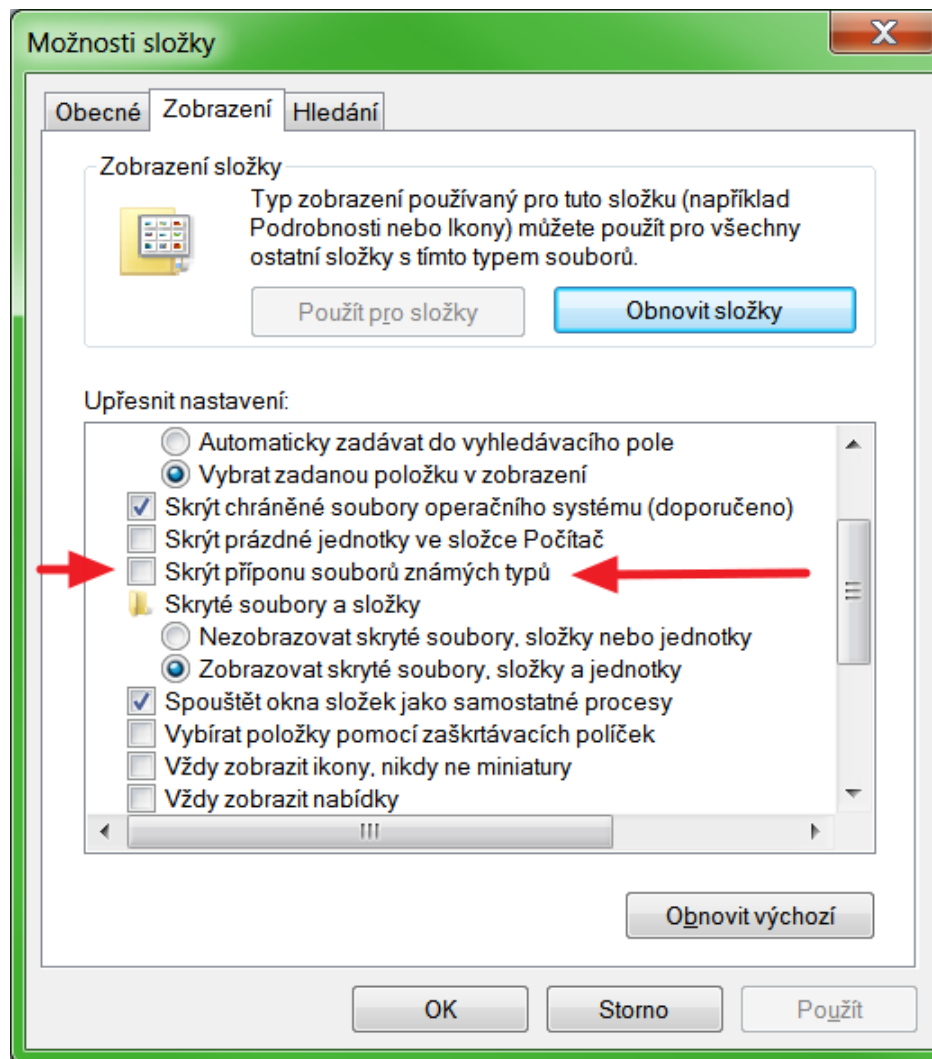
Nástrahy na informační dálnici

MALWARE (havět') – ukázka 3

Stažený soubor má sice ikonku Adobe Readeru

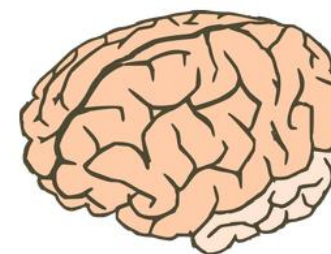
Název položky	Datum změny	Typ	Velikost
 zasilka .pdf.exe	29.8.2013 16:11	Aplikace	249 kB

Není PDF dokument, ale spustitelný EXE soubor!

MALWARE - jak se bránit

- Bud'te podezíraví
- Neotvírejte přílohy od neznámých lidí
- Přílohy od známých kontrolujte
- Dejte pozor na skryté přípony
- Používejte aktualizovaný OS a antivirový program
- Zálohujte

HOAX

PHISHING

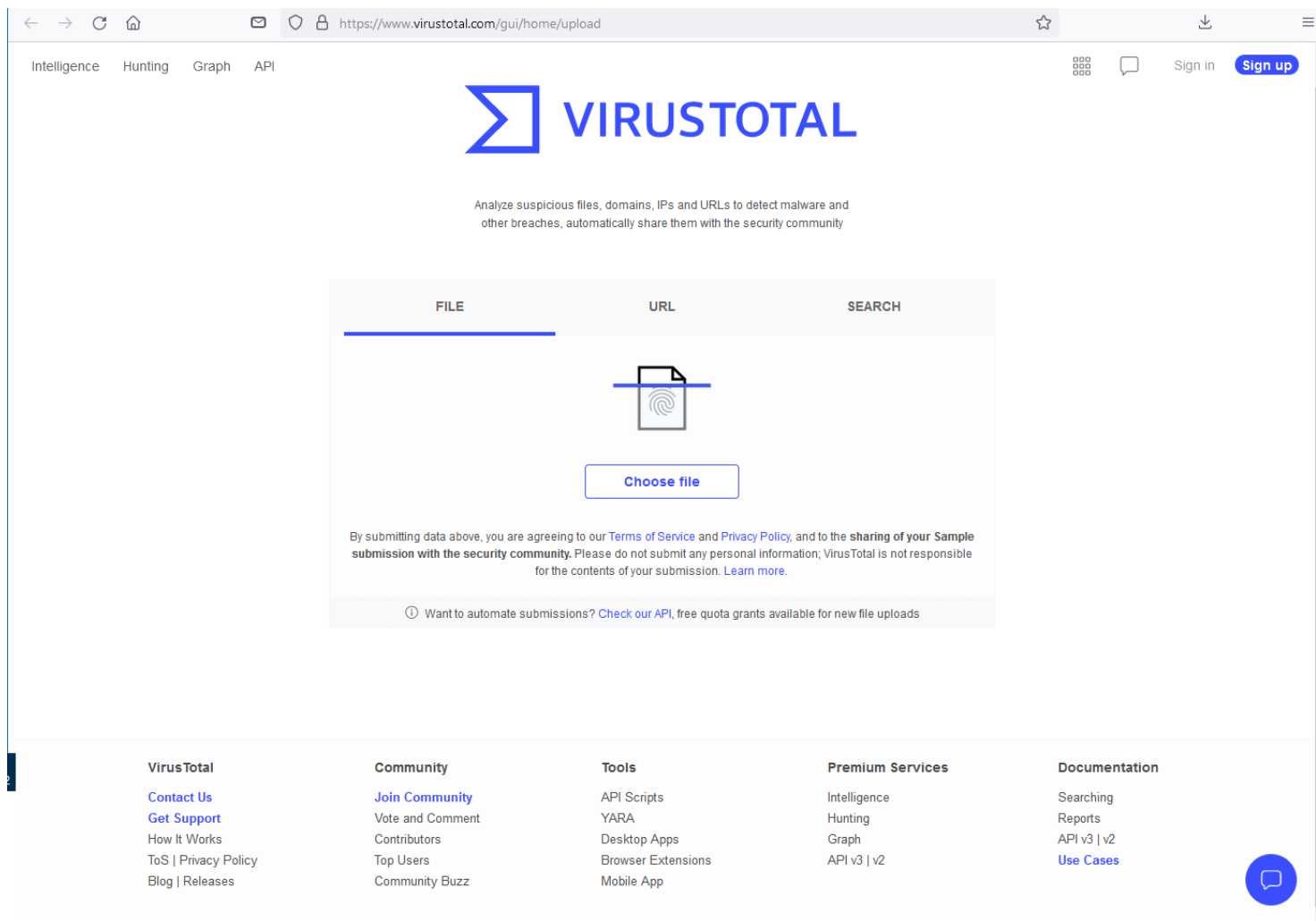
LOTERIE

SCAM419

MALWARE

ŘETĚZOVÉ E-MAILY

Služba [www.VIRUSTOTAL.com](https://www.virustotal.com)

Nástrahy na informační dálnici

VIRUSTOTAL.com – výsledky testu podezřelého souboru

11
/ 55

?

Community Score

11 security vendors flagged this file as malicious

18019f7b6eda1fd0ca12bca81a1d9be984092563bd70bada04cc1554deb5909f

rar

458.49 KB
Size

2021-12-08 07:30:33 UTC
5 hours ago

RAR

DETECTION	DETAILS	COMMUNITY
BitDefenderTheta	Gen:NN.ZemslF.34062.Nm0@aOL30hi	Cyren
Ikarus	Trojan.MSIL.Krypt	Kaspersky
Malwarebytes	Malware.AI.2505644942	MaxSecure
McAfee-GW-Edition	BehavesLike.Fareit.gc	Microsoft
SentinelOne (Static ML)	Static AI - Malicious Archive	Sophos
VBA32	CIL.HeapOverride.Heur	Ad-Aware
AhnLab-V3	Undetected	Antiy-AVL

Zálohujte!

Zálohujte!

CD / DVD / BD-R Externí disk

- + Data nelze přepsat
- + Lze skladovat v boxech
- Menší kapacita
- Mechanické poškození

- + Data lze opakovaně přepisovat
- + Velká kapacita uložených dat
- Data lze kdykoliv smazat
- Mechanické poškození

Několik tipů na závěr

Google

HO@X
www.hoax.cz

Manipulátoři
NA FAKTECH ZÁLEŽÍ

Čeští elfové
Reportáž první české dezinformační kampaně na českém internetu
Měsíční report

Snopes.com
Rumor Has It

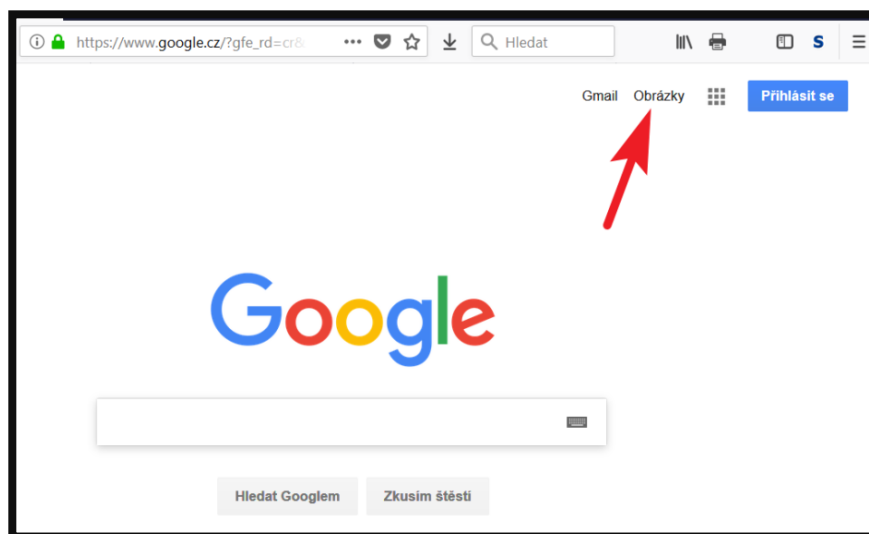
Nástrahy na informační dálnici

HO@X

Kde najdu další informace

- www.hoax.cz.
- www.snopes.com
- www.e-bezpeci.cz
- www.zvolsi.info/surfarovym-pruvodcem
- www.internetembezpecne.cz/

Jak hledat obrázky?

Vyhledávání obrázků Google

Vyhledávání pomocí obrázku

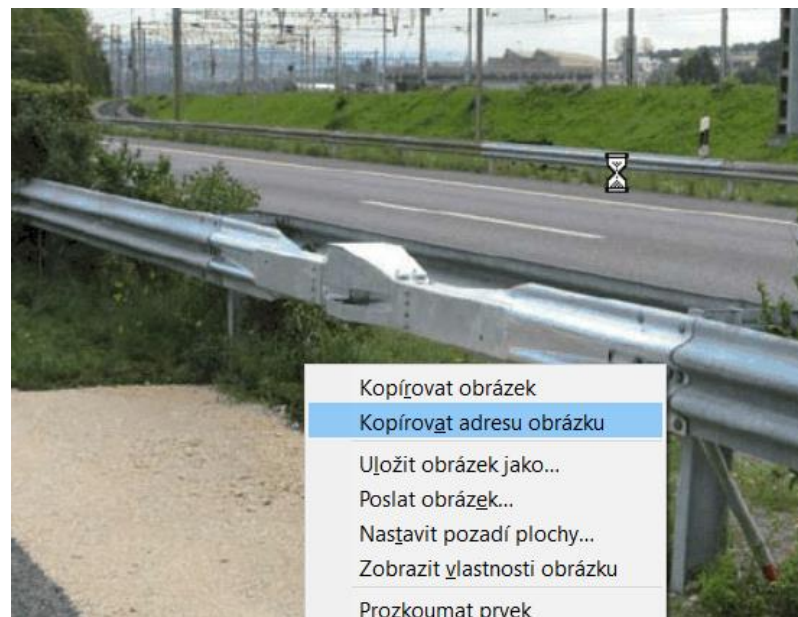
Vyhledávejte na Googlu pomocí obrázku namísto textu. Sem zkuste přetáhnout obrázek.

Vložit adresu URL

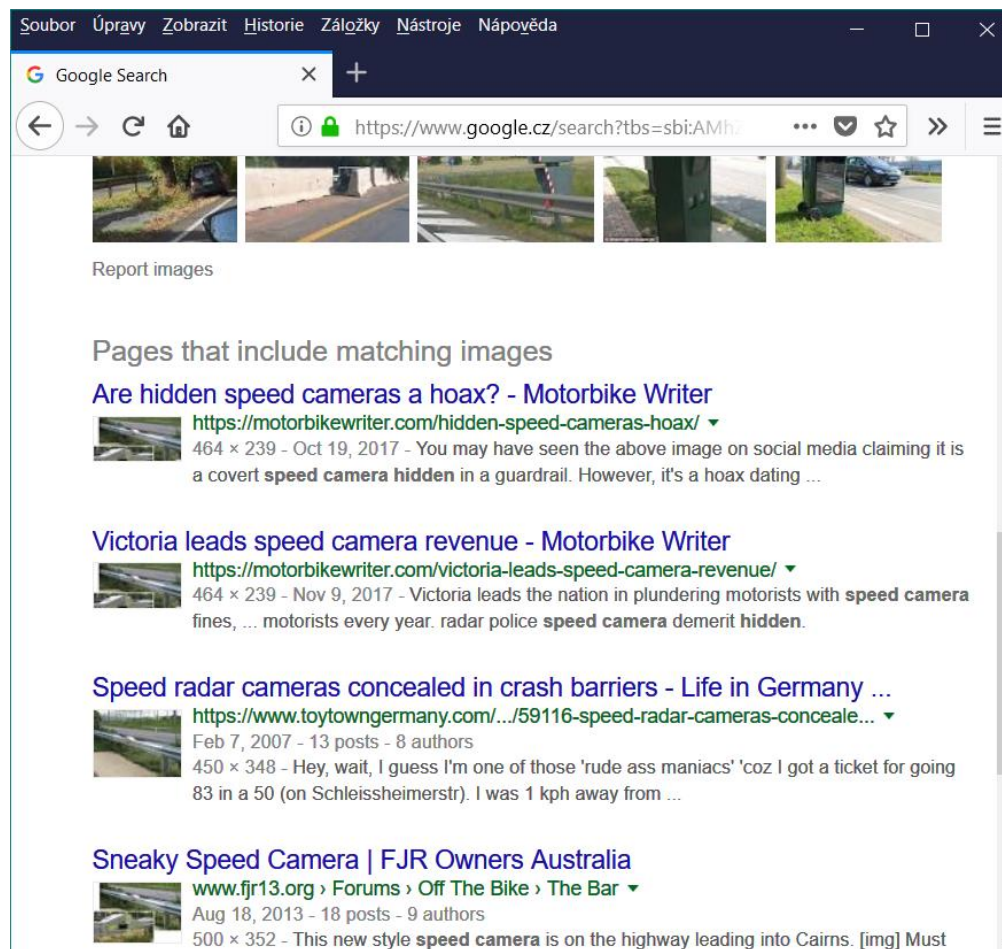
Nahrát obrázek

<http://www.hoax.cz/data/hoax/506.jpg>

Vyhledávání pomocí obrázku

Vyhledávání obrázků Google

Nástrahy na internetu

- a mnoho dalších...

Nástrahy na informační dálnici

Nejslabší článek je vždy mezi klávesnicí a židlí!

- Ne vše na internetu je pravdivé nebo nezkreslené
- Porovnávejte informace z různých zdrojů
- Prověřte zaměření a historii zdrojů informací

Mediální vzdělávání v knihovnách 2022

Nástrahy na informační dálnici

Děkuji za pozornost

Josef Džubák
dzubak@hoax.cz